Nr. 77 (15.167). Lwów, wtorek 4. kwietnia 1939. Rok LX.
Ч. 77 (15.167). Львів, вівторок 4. квітня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.
DIŁO
Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501.060
„ Банку Чеських Лєгіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . 30.00 „
річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Чехи під протекторатом.

„ПОСЕРЕДНИК".

ПРАГА, ПАТ. Комітет Національної Спільноти, що його 23-го березня ц. р. покликав президент Гаха, видав відозву, яка закликає всі верстви чеського громадянства сконсолідуватися під прапором єдиної тоталітарної партії національної спільноти. „Чеський нарід — каже відозва — якого історичною місією було посередництво між германським і славянським світом, глядить спокійно на своє майбутнє і глибоко вірить у свою честь і славу".

Відозва заповідає далі, що національне життя розбудується на трьох основних стовпах, якими будуть: національна спільнота, соціяльна справедливість сперта на корпоративних засадах, мораль сперта на національних і християнських засадах. „Мусимо викорінювати — каже далі відозва — з нашого життя чужі елементи". Далі проклямація вичисляє програмові гасла нової партії, які своєю термінольоґією виразно нагадують німецьке „Крафт дурх Фройде", „Гітлерюґенд", італійське „Дополяворо" і т. д. Вкінці відозва перестерігає перед партійництвом, донощицтвом і т. д.

ПРИСТУПАЮТЬ ДО ТОТАЛІТАРНОЇ ПАРТІЇ.

ПРАГА, 2. IV. ПАТ. Обі дотеперішні чеські політичні партії, а саме Партія Національної Єдности і Національна Партія Праці, які вчора розвязалися, зголосили своє приступлення до новоствореної тоталітарної Партії Національної Спільноти.

ПАРТІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛЬНОТИ ОРҐАНІЗУЄТЬСЯ.

ПРАГА, 2. IV. ПАТ. Голова Комітету Національної Спільноти Адольф Груби іменував окружних організаційних комісарів Партії Національної Спільноти.

ПІД ОДИН ШТРИХУЛЕЦЬ.

ПРАГА, ПАТ. На підставі розпорядку Комітету Національної Спільноти всі часописи, що виходять у Чехії та Моравії стали з днем 1-го квітня орґаном Партії Національної Спільноти, що саме твориться. Щоб не збільшувати числа безробітної інтеліґенції вирішено, що покищо ніякого часопису не припинять.

ЗАБОРОНИЛИ ВИСВІТЛЮВАТИ ЧЕСЬКІ ФІЛЬМИ.

ПРАГА, ПАТ. Міністерство внутрішніх справ заборонило висвітлювати кільканацять чеських фільмів між іншими відому фільму „Ц. К. фельдмаршал" та фільму „Штефанік", що звеличує словацького визвольницького героя.

НЕПРИЯЗНА НАСТАНОВА...

Преса повідомляє, що в Моравсько-Остравській окрузі, особливо у самому місті, прийшло в останньому часі до нових інцидентів, які свідчать про неприязну настанову чеської людности супроти німецької влади. У звязку з тими інцидентами та протинімецькими маніфестаціями командант моравсько-остравської округи ґен. Кайнер заявив представникам громадянства й орґанам місцевої адміністрації, що якби інциденти повторилися буде проголошене засадниче обмеження громадянських свобід і прав місцевої людности.

АВТОСТРАДА БРЕСЛЯВ—ВІДЕНЬ.

ПРАГА, ПАТ. Будова автостради Бресляв—Відень через Моравію, посувається швидким темпом вперед. В неділю відкрили у Моравській Тшебові (на трасі автостради) великий готель, призначений для технічної служби, що занята при будові автостради. Готель у Моравській Тшебові примістили у старому монастирі Францішканів.

У незалежній Словаччині.

НОВІ ПРОФЕСОРИ СЛОВАЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ.

Словацька рада міністрів іменувала кількох професорів словацького університету у Братиславі. Проф. Туку іменували звичайним професором фільософії.

КАРПАТСЬКИХ УКРАЇНЦІВ НЕ ПРИЙМАЮТЬ ДО ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ У СЛОВАЧЧИНІ.

Словацька рада міністрів рішила, що карпатських українців не будуть приймати до державної служби у Словаччині.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. В останніх днях у Братиславі і на провінції арештували і відставили до концентраційного табору в Ілаві 60 визначних діячів давніх чехословацьких централістичних партій. Між арештованими є також б. посол Ян Урсіні, що був правою рукою прем'єра Годжі.

ПРОДОВЖИЛИ РЕЧИНЕЦЬ ВНУТРІШНЬОЇ ПОЗИЧКИ.

Словацька рада міністрів рішила продовжити речинець розписаної внутрішньої позички. Крім цього рада полагоднала справу інвалідських рент та заборонила жидам виробляти й торгувати девоціоналіями.

Мадярщина на власних ногах.

Зєдинені комісії обох мадярських законодатних палат прийняли у першому читанні проєкт протижидівського закону. Деякі промовці заявили, що голосують за законопроєкт тільки тому, що цього вимагає внутрішнє і зовнішнє становище держави.

На закид одного члена палати, що є такі думки, немовби то на деяких рішеннях мадярського уряду слідні небажані закордонні впливи, премієр Телекі відповів:

„Я сказав уже раз у палаті послів і тут, що стоїмо на власних ногах. Так буде, доки я тут".

ПРОТЕКТОРСЬКЕ ВІДЗНАЧЕННЯ.

Німецький міністр закордонних справ фон Ріббентроп прийняв 1-го квітня бувшого чехословацького посла в Берліні д-ра Мастного на прощальній авдієнції і вручив йому з доручення канцлера Гітлера великий хрест ордену „німецького орла".

—o—

ЗА ЧВЕРТЬ РОКУ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. В березні згинуло в Палестині 26 осіб. За останній квартал згинуло 348 осіб, в тому 16 англійців. Ранених було 375 осіб, в тому 37 англійців.

Самогубство полковника Валерія Славека.

ВАРШАВА, ПАТ. В неділю у вечірніх годинах у власному помешканні полк. Валери Славек наложив на себе руку стрілявши до себе з револьверу. Раненого полк. Славека перевезли до шпиталю у небезпечному стані.

У мешканні полк. Славек залишив лист, в якому застерігся, щоб ніхто не шукав за винуватими. Прокураторська влада веде слідство.

Подорож міністра Бека до Льондону.

МІН. БЕК ВИЇХАВ У НЕДІЛЮ.

ВАРШАВА, ПАТ. В неділю виїхав до Льондону мін. Йосиф Бек. На двірці прощали його англійський амбасадор Кеннард з членами амбасади, вищі урядовці міністерства закордонних справ з віцеміністром Й. Шембеком у проводі, представники цілої низки суспільних товариств і багато представників польської та закордонної преси. Міністрові товаришать віцедиректор політичного департаменту Йосиф Потоцький та секретарі Стажевський і Рогуцький.

Переговори з хорватами.

Югославянський премієр Цветковіч виїхав до Загребу, щоб там перевести переговори та дійти до порозуміння з провідником хорватів д-ром Мачеком.

ПОГОЛОСКИ ТА ФАКТИ.

Львів, 1. квітня 1939.

Минулий тиждень у Польщі був ущерть виповнений поголосками. Спершу польська преса з відомих причин про них мовчала — тим голосніша була вулиця. Потім, коли дійсно сплітка прийняла диввоглядні форми та виродажувалась у поширювання „ройбергешіхтев" — появились у польській пресі на тему тих поголосок цілі статті, разом із реєстром найбільш поширюваних „сензацій". Вчорашня варшавська „АБЦ" у статті „Сплітки" (ч. 95 з 31. м. м.) стверджує, що „сплітки трапили на податливий ґрунт... Громадянство здало іспит, а проте люди вірили у ріжні, нераз зовсім абсурдні відомости, найбільш фантастичні сплітки, повторювані у добрій вірі". Атмосфера, витворена повінню таких поголосок, стала така прикра, що уряд уважав за відповідне видати півофіціяльний комунікат з рішучим запереченням, що ніхто Польщі не представляв „ніяких ультимативних вимог ані не робив ніякої пресії". Все-ж — добре поінформована польська преса не заперечує, що могли бути деякі „суґестії", які проте не покриваються з вістками, що їх поширює московське радіо та частина закордонної преси.

Ми сплітками ніколи не займались — ані українськими ані польськими — і тому не вважаємо за відповідне і сьогодні входити в їх аналізу. Тому й залишаємо на боці настрої, серед яких живе польське громадянство, обмежуючись до реєстрації фактів. **Але, коли вже річ іде про факти, то в останніх днях маємо до діла з такими фактами, які мають не тільки загально-державне значіння і торкаються безпосередньо всіх громадян, але й викликують зацікавлення всього світа.**

Ото ж безумовно **Польща стала в останньому тижні осередком уваги міжнародньої опінії.** Після „добровільної" передачі Мемелю III-ій Німеччині — руба стануло питання: хто на черзі? У відповіді на це питання прийшла дійсно стихійна польська **психічна** мобілізація впарі з цілою низкою маніфестаційних актів і політичної консолідації на спільному фронті оборони перед усякою евент. німецькою аґресією. **Разом** із тим характеристичним фактом прийшла кампанія німецької преси, яка вперше від підписання польсько-німецького пакту порозуміння почала атакувати Польщу та в гострій формі розписуватись про положення німецької меншини у Польщі. Тому, що устійнилось уже таке „звичаєве право", що тон німецької преси завжди є предвісником якоїсь офіціяльної німецької політичної акції — тими німецькими голосами, тією польською психічною мобілізацією та згаданими поголосками, розсіваними на хвилях етеру, живо зацікавився европейський Захід. Динаміка німецької експанзії з одного боку та становище всього польського громадянства з другого дійсно не залишали ніякого сумніву: якщо німецький наступ заторкнув би польські державні землі — тоді прийшло б до війни. Питання, як має до цієї можливости поставитись европейський Захід, той, який взяв на себе завдання боронити світ взагалі перед війною, становило предмет найбільш гарячкових нарад, що покінчилися вчора деклярацією Чемберлена: Велика Британія обіцяла дати поміч Польщі на випадок німецької аґресії.

Ця подія має передовсім тому велике міжнароднє значіння, що вона остаточно кладе край дотеперішній засадничій англійській політичній лінії — **не втручатися у справи европейського континенту так далеко, щоб треба обтяжуватись якимись військово-політичними зобовязаннями.** Пригадаймо, що навіть коли річ ішла про забезпеку кордонів Франції, то англійська прилюдна опінія була поділена: така велика була після війни нехіть англійців анґажуватися для якихнебудь **чужих** інтересів, дарма, що територіяльний стан по другому боці каналу Ля Манш був для англійської державної рації завжди „своєю" справою. Потім безліч разів англійські державні лідері підкреслювали, що крім рейнського **пакту Англія не** має ніяких інших зобовязань на европейському континенті, таких, які могли б її втягнути у війну, та ніяких таких зобовязань на себе не прийме. Через те'! і нехіть Англії до франко-совітського пакту, через те вічна роля Англії як посередника поміж Францією і її німецьким та італійським противником, щоб через евент. конфлікт союзниці Франції самій не заплутатись у війну. Та ґенеральна лінія англійської політики казала п. Чемберленові займати відоме становище у Мінхені та потім посередничити між Францією і національним урядом Еспанії. І навіть після вмаршу німецьких військ до Праги та перелому у французькій та англійській прилюдній опінії — англійська стриманість була така глибока, що Англія погодилася щонайбільше на ґарантії для Бельгії, Голяндії та Швайцарії. І коли нині чуємо про ґарантії і для Польщі — то це справжній **переворот у післявоєнній англійській політиці.**

Другий надзвичайно цікавий момент тієї деклярації — це закордонна політика Польщі. Ми неоднократно вказували на ту ґеоґрафічну ситуацію Польщі, яка забороняє її керманичам вязатися виразно чи то з державами осі Рим—Берлін чи з протинімецьким бльоком. Тактика невтральности казала зберігати і давній військово-політичний союз з Францією та Румунією і 10-літній пакт порозуміння з Німеччиною, і пакт неаґресії з Совітами, і маніфестувати приязнь супроти Мадярщини та Італії. Останні події не змінили ситуації настільки, щоб Польща явно зривала з тією своєю засадничою лінією: тому її нехіть приступати до антикомінтернівського пакту, що було б маніфестацією солідарности з державами „осі", і нехіть приступати до проектованої Совітами якоїсь коаліції „загрожених держав", такої, яка мала б виразне протинімецьке вістря. Деклярація Чемберлена є тією дипльоматичною формулою, яка надалі дозволяє Польщі **зберігати вільну руку**, даючи їй одночасно такий атут, яким є обіцяна допомога Англії.

У звязку з цим набирає багато поважнішого значіння подорож п. Бека до Льондону, ніж вона мала її раніш. Тепер уже годі казати лише про „куртуазію", „сондування настроїв" чи затіснення торговельних взаємин. Актуальною стає теж англійська позичка для Польщі, бо у зрості польсько-державного воєнного потенціялу Англія заінтересована вже тепер безпосередньо. Однак саме тому, що деклярація Чемберлена тягне за собою деякі дальші зобовязання і практичні наслідки — можна сподіватися якоїсь протиакції тотальних держав. Тому міжнародня ситуація входить знову у новий цікавий період.

Ік.

Стара Ліґа Націй, чи нова Европа?

(Від нашого кореспондента).

Женева, 27. березня 1939.

Це альтернативне питання може видатися просто смішним, особливо в своїй першій частині, бо Лігу Націй вважається для европейської політики за мертву і поховану. Але дух Ліґи ще носиться над европейським хаосом, і знаходяться „політики", що мріють ще про поворот „женевських" відносин в Европі. Коли полпреда Майського запитали в Льондоні, що зробить совітський уряд в разі нападу Німеччини на Румунію, то він відповів, що його уряд буде радити скликати конференцію всіх держав, що уважають себе загроженими „аґресорами". До цих держав мали б належати на думку московського уряду не лише держави, що сусідують безпосередньо з Німеччиною, але й балканські держави, такі як Греція чи Туреччина. Ця пропозиція викликала слушну увагу деяких орґанів европейської преси, що така конференція дуже мало ріжнилабись від Ліґи Націй, та що було б значно простіше активізувати женевську установу. В цім напрямі почали негайно акцію і ріжні московські аґентури в Европі. Висліди цього виявились незвичайно швидко. Не лише держави південного сходу Европи, але скандинавські держави а навіть і найближчі сусідки великих демократій зазначили як на команду свою найбільш рішучу невтральність. Проєкт конференції якихсь восьми держав довелося зредукувати до чотирьох, потім рішено чекати участи Польщі в ній до відвідин полк. Бека в Льондоні; але й наради з московським урядом не дали бажаних вислідів, між іншим ніби тому, що він домагався розтягнути систему „колективної безпеки" до берегів Тихого Океану. Плян відновлення Ліґи скінчився покищо демонстраціями франко-британської політичної і мілітарної солідарности при відвідинах президента Лебрена з дружиною в Льондоні.

Але те, що не далося здійснити, лишилося на жаль в психічнім і політичнім підході деяких англійських і французьких політичних кол. Сьогоднішній „Журналь де Женев" дав місце одному французькому голосові, а саме досить відомому французькому політикові, Анрі Лемері. Він зазначує, що Ліґа, яка викликала спочатку великі надії, попала в пустомельщину і неміч. Причину цього автор бачить в тім, що творці нового ладу в Европі забули оперти право на силі, тому від політичної будови 1919 о-лишилося лише те, для повалення чого треба було б ужити сили, і що треба б ризикувати й зударитися з силами щонайменше рівними, коли не більшими. Висновок його з цього той, що Великобританія та Франція повинні організувати спільну оборону не втрачаючи ані хвилини. Проти найбільшого зросту оборонних сил цих держав самих по собі не може розуміється протестувати ніякий розсудливий політик у Женеві. Але як тут, так і в багатьох інших державах вказують на те, що кожна співпраця західніх великодержав з Московщиною може лише ослабити їх сили моральні, політичні, а тимсамим і мілітарні. Не випадково очевидно зазначує англійська преса, що відпоручник Великобританії, який перебуває тепер у Москві, обмежується покищо до господарських нарад.

Варто зазначити досить характеристичний факт, що, коли в плянах „оборони малих держав перед аґресорами" говорилось навіть про відновлення старої ролі Ліґи, то в справі Середземного Моря поставленій на денний порядок европейської політики недільною промовою Мусолінія, преса про Женеву взагалі навіть не згадує. Причиною цього очевидно те, що ця справа західні великодержави заторкує безпосередньо, тимто і шукають вони для полагоди її реальних засобів, а не женевських, тимто і про СССР в звязку з нею найменшої згадки нема, хоч в еспанській війні з ним числилися як з державою, що має „інтереси" на Середземному Морі. Обговорюючи промову Мусолінія „Журналь де Женев" підкреслює той уступ її, де говориться: „Барикаду, яка відокремлювала Італію від Франції, в значній мірі усунено з моментом, коли еспанська війна знищила не фашизм, а навпаки, большевизм". Позатим женевська зрештою також, як і переважна частина французької та англійської преси, звертає особливу увагу на те, що ця промова ані трохи не відтинає шляху до переговорів, та на те, що Дуче уважає довгий період миру потрібним для Европи. Досить характеристична є також та обставина, що ані в Парижі, ані в Льондоні не видно найменшої охоти лучити в якийсь спосіб італійські ревіндикації зазначені у промові короля та Дуче з останніми подіями на південнім сході Европи, навпаки — помітно якесь вдоволення з нагоди відсунути їх на другий плян.

Дипльоматична акція в Парижі і Льондоні триває далі. Але настільки вона має на меті відновити „колективну безпеку", що була основою старої Ліги, вона виглядів на успіх не має. Що до цього ніякого сумніву не може бути, тому й нема якогось наміру скликати навіть Раду Ліги перед її травневою сесією. Але нема на жаль і певности щодо того, що Европа стане незабаром на шлях свого відновлення. М. Данько.

—o—

Господарський декрет Генляйна.

ПРАГА, ПАТ. Декрет Генляйна, який забороняє диспонувати правом власности та іншими річевими правами, як теж облігаційними правами, звязаними з майном, що находиться у жидівських руках, одночасно низка інших протижидівських розпорядків господарського характеру (заблокування вкладів у грошевих установах, замкнення сейфів і т. д.) викликали в чеських колах помітну тривогу. На підставі оцінки чеських господарських кол, майно, що находиться в жидівських руках, дає к. 70 міліярдів корон, з того 30 міліярдів припадає на рільні маєтки. Заборона диспонувати такою величезною частиною майна, яке знаходиться в Чехах і Моравії дасть німцям, безсумніву, змогу опанувати господарське життя того краю.

—

РЕЄСТР ЖИДІВСЬКОГО МАЙНА У ЧЕХІЇ.

ПРАГА, ПАТ. Президент Гаха затвердив рішення у справі приладження реєстру жидівського майна. Це рішення ухвалено перед кількома днями Комітетом Народньої Єдности

—o—

Італійська преса про промову Мусолінія

РИМ, ПАТ. Джіовані Ансальдо обговорює на шпальтах „Іль Телеграфо" стан італійсько-французьких взаємин і приходить до висновку, що промова премієра Даладієра виявляє небажання Франції сплатити супроти Італії довг із 1915. р.

„Трибуна" коментуючи промову Мусолінія, виголошену в Калябрії, пише, що мова Мусолінія є виявом нової могутности Італії, яка ніколи не була так обєднана, як сьогодні.

„Попольо д' Італія" у статті „Рахунок все відкритий" твердить, що нове французьке „ніколи" не може схитнути спокою, який панує в італійськім народі, тимбільше, що те „ніколи" було передбачене.

—

НАЦІОНАЛЬНА АРМІЯ ОБСАДЖУЄ ДАЛІ ЕСПАНІЮ.

БУРГОС, ПАТ. Комунікат еспанського національного командування повідомляє, що національні війська обсадили в пятницю без перешкод дальші терени м. ін. міста Альмерію, Мурсію і важну військову пристань Картахену. Всюди населення радісно витало національну армію.

З польської преси.

Чи буде війна?

Що може стати безпосередньою причиною вибуху війни, про те ніхто не може нічого сказати. Але світ здає собі справу з того, що є кілька вогнищ, з яких може розгорітися европейська чи нова світова війна. Факт, що тієї війни ніхто не хоче і тому, коли котренебудь зі згаданих вогнищ потахає, у світі заявляється проблиск надії, що може все-ж обійдеться без кровавої хуртовини. Таким проблиском надії п. Ш. з виленського „Слова" уважає останні промови Мусолінія та французького премієра Даладіє. У статті п. н. „Прояснення на заході" (ч. 83 з 31-го березня ц. р.) він пише:

„Промова Мусолінія і вчорашня відповідь премієра Даладіє — це дрібні смуги блакиту на захмареному европейському овиді. Дрібні прояснення — ось зміст промов обох державних мужів, ось надія, що весняне проміння сонця розпорошить на деякий час загрозливу бурю."

Підстави до такої надії дають авторові становища чільних представників Італії та Франції у їх промовах: Мусоліні висунув дуже скромні вимоги, Даладіє заявив, що Франція не відмовляється від переговорів, коли дістане від Італії конкретні пропозиції.

„Це вже дуже багато — каже п. Ш. — ці слова то вказівка, що Франція переговорюватиме, отже нема, принайменше покищо, безпосередньої небезпеки, що вибухне збройний конфлікт. У цьому моменті йде про те, хто зробить перший крок, хто витягне руку. Італійська опінія бажає, щоб це зробила Франція, Париж думає навпаки. Але це дрібниця, багато важнішою справою є ствердження, що обі сторони хочуть переговорювати."

Які є вигляди на мирну полагоду конфлікту? Автор аналізує італійські вимоги та міркує, чи вони вдаряють у життєві інтереси Франції.

„Італійські вимоги: Туніс, Джібуті і Суезький канал — це життєва необхідність, без управильнення тих справ Італія не може вихіснувати овочів абісинської перемоги. Це мінімальні вимоги, тимбільше, що Італія не спрецизувала, в якій мірі хоче їх полагоди, отже торг та уступки не виключені. Без порту Джібуті, без свобідномитної смуги, без участи в управі Суезького каналу, без перебрання більшої пачки акцій залізниці Джібуті — Адіс Абеба Рим не може експльоатувати природних багацтв Абісинії, італійська енергія не має де виявитися.

„Чи італійські вимоги нарушують життєві інтереси Франції? Ні. Ані порт у Джібуті, ані справи Суезького каналу, з якого французька фльота користає у значно меншій мірі ніж Італія, ані деякі привілеї для італійської людности в Тунісі, не загрожують французьким інтересам; уступки в цих проблемах не є престіжовою справою і тому висунення мінімальної програми італійських вимог дозволяє здогадуватися, що з цього приводу Франція не витягне шаблі. Тимбільше, що англійський приятель зробить усе, щоб це своїй союзниці витолкувати. В Англії є сильні надії, що вможливлення Італії доступу до Абісинії відтягне Рим від спілки з Берліном, або щонайменше дуже поважно нарушить „вісь", а це у свою чергу матиме важний вплив на монтування протинімецької коаліції."

Ця справа не представляється так я но легко на думку паризького кореспондента „Газети Польской", п. Генрика Кораб-Кухарського. У своїй статті п. н. „Проч...ія з реакція" (ч. 91 з 1-го квітня ц. р.) пише, що італійсько-французьке відпруження далося б відчути всюди створюючи атмосфер нормалізації, стабілізації, демобілізації і т. д.

Німеччина не думає виступати проти Польщі.

РИГА, ПАТ. Часописи, поміщуючи вістки про виїзд мін. Бека до Льондону, підкреслюють, що таким чином упали всі поголоски, будьто міністр Бек мав відложити подорож до Англії. Часописи повідомляють теж із Льондону, що Німеччина не думає вживати ніяких заходів, скерованих проти Польщі.

Декларація Чемберлена викликала дуже позитивне враження.

—

Англійські пояснення промови Чемберлена.

У британських урядових колах подали вчорашній пресі пояснення, що рішення премієра Чемберлена зложити у Палаті Громад заяву у вчорашньому дні, не було спричинене тривожними інформаціями, що були б затаєні перед прилюдною опінією. З тої причини головну увагу звернули британські урядові кола на перший розділ декларації премієра Чемберлена, в якім він заявив, що британський уряд не має ніякого офіціяльного потвердження про якийнебудь плянований напад на Польщу. Зате британська акція, сьогодні започаткована виплинає льогічно зі стану загального напруження в Европі.

Німецька дипльоматична акція в Болгарії.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Деякі англійські часописи подають інформації, які вказують на те, що Німеччина започаткувала деяку дипльоматичну акцію супроти Болгарії. „Дейлі Експрес" містить з Берліна телеграми на цю тему, підкреслюючи, що в Берліні відвідини болгарського премієра Кіосеіванова, який буцімто ... німецько-румунською умовою, що може сильно пошкодити болгарському експортові до Німеччини.

„Нюз Кронікл" заперечує ці вістки, заявляючи, що господарські переговори, що мають унормувати взаємні платности, ведуться вже від довшого часу. Якщо болгарський премієр Кіосеіванов зложить у Німеччині візиту, то вона матиме наскрізь куртуазійний характер.

„Але щоб до того дійшло — пише він далі — треба ввести до сусідських французько-італійських взаємин багато простоти, щирости і льояльности. Не виглядає, щоб воно було так досі. Гра надто скомплікована і надто багато річей скривають, що у Франції, яка — правильно чи ні — звикла до відкритих карт, викликає деяке хвилювання, спрямоване не тільки проти Італії, але також проти власного уряду."

Французьке громадянство — каже п. Кухарський — має жаль до міністра закордонних справ Боннета, який — до речі сказати — є прихильником зближення з Італією, що він дещо з останньої італійсько-французької політики промовчав перед ним і дещо недоговорив. Між іншим він не проголосив, що Італія вже в ноті з 17-го грудня м. р. до французького уряду спрецизувала свої вимоги щодо Тунісу, Джібуті та Суезького каналу. Згаданою нотою Італія виповіла також договір, що його 7-го січня 1935. р. підписав був у Римі тодішній французький премієр Ляваль. У часі заключування того договору Мусоліні заявив був, що Італія не має до Франції ніяких претенсій. І ось саме тепер іде про те, чи після такої заяви Італія має сьогодні право висувати якінебудь вимоги до Франції. Бо коли Італія перейшла до денного порядку над тією заявою Мусолінія, то які є вигляди на те, що навіть якісь уступки щодо її теперішніх вимог вповні її задовольнять.

„У французькому уряді є ще великий опір проти того, щоб навязати переговори з Римом. Кількох міністрів, пп. Сарро, Зай, Мандель є тієї думки, що не варто. Вони гадають, що Італія не спиниться на висунених тепер концесіях. Вони привязують особливе значіння до теорії Мусолінія, згідно з якою Середземне Море є важним італійським життевим тереном експанзії. Вони уважають, що Франція, що має в західньому і східньому басейні значну частину середземноморських берегів, має щонайменше такі права, яких не повинна наражувати на передчасні уступки."

Але, як орієнтується п. Кухарський, становище згаданих міністрів покищо не перемогло. Більшість міністрів станула на тому становищі, що треба переговорювати з Італією Питання тільки, хто має почати... На всякий випадок Франція, і уряд і прилюдна опінія, йдуть покищо теж за гаслом, яке кинув у своїй промові Мусоліні: треба зброїтися! Що буде далі — побачимо. Самі зброєння, хочби й найінтенсивніші — це ще не війна. Може навіть навпаки!

Ревіндикація Пряшівської Землі.

Лише десять днів утішалися словаки невтральністю мадярів і вірили в непорушність границь своєї держави. Але десять днів після переходу кордону Карпатської України й опанування Карпатської України в більшій частині мадяри перейшли від Перечина та Березного на Собранці та Снину на Словаччині. Правда, далеко в глиб Словаччини мадяри не посунулися, але не завернулися назад до границь, лише звісили зброю для переговорів, хоч і словаки і мадяри повідомляли про нарушення перемиря з одної або другої сторони.

Водночас ідуть переговори в Будапешті для встановлення чи зміни східної границі Словаччини. Одно слово: Словаччина під примусом буде мусіти поступитися Мадярщині тією територією, чого ніяк не хотіли зробити ні Чехо-Словаччина ні Словаччина в користь Підкарпатської Руси та Карпатської України. Двацять років не хотіли справедливо провести границь і все держалися лише тимчасової границі, щоб могти й західні частини Карпатської України забрати, подарувати.

В 1919 р. територіяльна комісія мирової конференції в Парижі встановила: „Демаркаційна лінія між словаками та русинами йде від села Чопу просто на північ до Ужгороду, так, що залізниця залишається у Словаччині, а місто Ужгород у Підкарпатській Руси, а звідси здовж ріки Ужа до Карпат". Рішення територіяльної комісії мирової конференції дещо виправлено ґенеральним статутом для організації й адміністрації Підкарпатської Руси. А саме по думці 2-ої статті цього статуту влучено до Прикарпатської Руси 25 громад правобіч Ужа з містами Перечином і Березним, а вилучено до Словаччини три громади положені на схід від демаркаційної лінії і тимчасової державної (краєвої) границі. В той спосіб зазначено тимчасовий характер границі, а дальше понехано етнографічний принцип. З боку політичної адміністрації тимчасова границя також не брала під увагу давнія поділ і до Словаччини відійшла західня частина ужгородської жупи: частини повітів ужгородського, собранецького та капушанського.

Увесь час існування Чехо-Словацької Республики чи федерації ні чехи ні словаки не хотіли чути про пересунення границі на захід і встановлення такої границі, що шанувала би права українського народу. Не зважаючи на те, що українці живуть компактною масою у північно-східній Словаччині на теренах повітів собранецького, снинського, межилаборецького, гуменського, воронівського, стропківського, гіралтівського, бардіївського, сабінівського, кежмарського, левоцького, любовенського та старо-веського, отже від Ужу по Попрад не хотіли чути про ніякі уступки. Автім тут на території великій 3.600 км² у 300 селах на 130.000 населення українці творять 80 відс., а словаки лише 15 відс.

Але мало того. Навіть західню частину Ужгородщини вважали країною, що могла би належати до Словаччини. Учений Гусек у своїй великій праці „Етноґрафічна границя між словаками та карпаторусами" думав, що: „Ужгород, головне місто Підкарпатської Руси — ніколи не буде руським містом, лише чесько-словацько-руським, огнищем тої аккультурації західно-славянської із східно-славянською". І це не був відірваний голос. Як лише треба було порозумітися зі словаками, чехи хотіли перенести столицю Прикарпатської Руси з Ужгороду до Мукачева й західну частину Прикарпатської Руси віддати до Словаччини. Так було в лютім 1927 р. Лише рішуча постава карпатських українців не допустила до цього.

З другої сторони цей сам Гусек завзято боронить тимчасову границю. Він, правда, ще коли Чехословаччина була ціла та сильна (в 1925 р.), писав: „Нинішню границю між Словаччиною і Підкарпатською Русею на Ужі не можна змінити, бо вона оперта на справжніх(!) етнографічних відносинах і на волі самого народу(!), що в більшости не бажає собі(!) бути прилученим до Підкарпатської Руси... Одиниці та цілі громади будуть усе тягнути до автономної Підкарпатської Руси, а з нею чи то до України чи кудиінде, але суспільний розвиток народу буде цьому сильно бороздити... Про зміну політичних відносин не можна загалом думати, новий лад у Европі потриває довший час. Світова війна і з революцією, Богу дякувати, за нами". Так було ввесь час. Аж до останніх днів не хотіли говорити на цю тему, або казали підождати. Автім не прийшла ні світова війна, ні революція — лише віденський арбітраж і мадярські ревіндикації.

Нині мадяри виходять від того, що границя на сході Словаччини не була правильно встановлена, що на захід від цієї границі живуть „карпаторуси", а Підкарпатська Русь належить до Мадярщини. Насправді апетити мадярів куди більші. Вони не оперті на етнографічнім чи історичнім принципі, а на стратеґічнім, бо йде про опанування двох дуже важних залізниць Уйгель (Нове Місто)—Лупків і Кошиці—Пряшів—Орлів. Іде про опанування не лише північної частини Пряшівщини, заселеної українцями, але і південної, заселеної словаками. Мадяри домагаються звороту 10.000 км² території з населенням 500.000, в чому 200.000 греко-католиків і 130.000 українців.

Українська частина Словаччини не мала ніяких прав, ніякої автономії, навіть культурної — всеж її положення було дещо краще від положення під мадярським режімом до війни.

Нині ми не знаємо, які права хотять дати мадяри не то українцям Пряшівщини, але не знаємо тих прав, що їх мала б дістати територія Карпатської України. Яка сильна буде Мадярщина це вже тепер залежить менше від неї, а більше старо-веського, отже від Ужу по Попрад, не від тих, що потурають її домаганням.

Володимир Огоновський.

—o—

Припинили діяльність товариств.

ПРИПИНИЛИ ДІЯЛЬНІСТЬ КРУЖКА „ОРЛИ" КАУМ У ГОРОДКУ.

Повітове староство в Городку повідомило письмом з 29. березня ц. р. до ч. Поль. 6/47/39 голову кружка „Орли" КАУМ о. Е. Роздольського в Городку, що на основі ст. 16. закону про товариства з 1932. р. припиняє діяльність згаданого кружка тому, що „його діяльність загрожувала безпеці, спокоєві та публичному ладові". Одночасно староство назначило куратором кружка Ст. Лаптуту, емеритованого комісаря скарбової контролі, до ведення справ кружка та зокрема до управи маєтком кружка. В мотивах свого рішення староство подає, що підчас ревізії 1) знайдено за таблицею заборонену книжку „Кобзар", видану поза межами держави; 2) при кружку створено т. зв. доріст молоді без повідомлення староства; 3) підчас викладів уживано забороненої мапи, що представляла неправдивий стан українського посідання; 4) вишкіл українського дorosту вів за згодою предсідника Роман Стець, кількакратно караний за протидержавну діяльність і тепер притриманий.

ПРИПИНИЛИ ДІЯЛЬНІСТЬ ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ" В ЛИСКОВІ.

Жидачівське староство припинило діяльність читальні „Просвіти" в Лискові і товмацьке староство припинило діяльність читальні „Просвіти" у Пшеничниках за те, що — як подає ПАТ — діяльність тих читалень виступала проти обовязкових законів і загрожувала таким чином безпеці, спокоєві та публичному порядкові.

Сокальське староство припинило діяльність таких українських товариств у повіті: в Угринові читальню „Просвіти" і „Сокіл", у Мошкові читальню „Просвіти", кружок „Рідної Школи" і кружок „Союзу Українок"; у Ваневі Себечові та Пивовщині читальні „Просвіти". Це сталося — комунікує ПАТ — внаслідок „вибриків української молоді проти спокою мешканців польської і руської національности і крім цього за діяльність, що загрожувала безпеці, спокоєві та прилюдному порядкові".

ПРИПИНИЛИ ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ УСТАНОВ У ЗАДВІРЮ.

Повітове староство в Перемишлянах рішенням з 28. березня ц. р. припинило діяльність чотирьох українських товариств у Задвірю, пов. Перемишляни, тому, що їх „діяльність загрожувала безпеці, спокоєві та публичному ладові".

Чесна й нечесна політика великодержав.

Що відповів канц. Гітлер премієрові Англії Чемберленові.

У ВІЛЬГЕЛЬМСГАВЕН...

В суботу спустили на море новий німецький панцирник п. н. „Тірпіц". З тієї нагоди канцлер Гітлер приїхав до Вільгельмсгавен, де виголосив промову у відповідь на останню заяву премієра Чемберлена.

ВЕРСАЛЬСЬКИЙ ЗЛОЧИН.

Цю свою промову канцлер Гітлер почав згадкою про версальський мир, в якому тодішні противники Німеччини поневолили німецький нарід. Канцлер пригадав, що сотні тисяч людей згинули підчас війни не від ворожої зброї, але внаслідок голодової бльокади, яку продовжено на цілі місяці, щоб тимбільше виснажити німецький нарід. Воєнні бранці не могли вертатися, німецькі кольонії зрабовано, німецькі заграничні валюти сконфісковано і німецькі торговельні кораблі підступом забрано. До цього прилучилося ще знищення фінансів, якого світ до того часу не бачив. **Ліга Націй стала не інструментом справедливої політики порозуміння, але ручителем гидкого диктату, який людство колинебудь могло собі уявити.** Німеччина сама розброїлася, але цього ніхто не взяв під увагу і всі зброїлися далі. Великий німецький нарід позбавили права і практично унеможливили йому існування. Як довго версальський диктат, який не був правом, але злочином, тяжів над німецьким народом, він був засуджений на загладу.

ЧЕСНА АНГЛІЯ Й НЕЧЕСНА НІМЕЧЧИНА.

Цей жахливий для німецького народу стан змінили націонал-соціялісти прийшовши в 1933 році до влади. „Я не є тут на те — говорив канцлер Гітлер — і Провидіння не на те створило німецький нарід, щоб він слухняно пристосовувався до права, яке догоджує англійцям та французам, але на те, щоб боронити рівности своїх прав. Ми вже не здані на ласку інших держав чи їх державних мужів. Коли сьогодні один з англійських державних мужів думає, що треба всі проблеми обговорювати, що треба їх розвязувати щирими розмовами й договорами — що можна би зробити — то все-ж я хотів би тому державному мужеві заявити: **до цього була нагода повних 15 літ.** Але ми прийшли до переконання, що у внутрішній і закордонній політиці нашого народу ми нічого не осягнули б навіть якби ми чекали дальших 15 літ, **доки женевська інституція доросла би до того, щоб промовами розвязувати проблеми. Ми мусіли б мабуть чекати в нескінченість.**

Коли сьогодні кажуть, що народи треба поділити на чесні й нечесні, при чому до чесних народів належать передовсім англійці і французи, а до нечесних німці й італійці, то я скажу: це вирішення, котрий нарід чесний і котрий нечесний, треба би залишити Богові. Але може якийсь англійський державний муж скаже, що Бог це вже вирішив, бо **чесним народам віддав четвертину світа, а нечесним уже відібрав.** Та тепер питання, якими то засобами чесні народи осягнули чверть світа. На це мушу заявити, що це не були чесні методи. **Англія 300 літ поводилася як нечесний нарід, щоб на старість говорити про чесність.** Ще тому 20 літ справа чесности не була для англійських державних мужів зовсім ясна, бо вони добровільно розпоряджалися чужою власністю. **Тоді вони уважали, що не згідне з чесністю, злобували цілі кольонії просто тому, що хтось має силу.**

„А хочби я сьогодні. Яке право має Англія до Палестини? Яким правом вона гнобить там арабів? А все-ж вона зачисляє до нечесних народів німецьку націю, яка душиться по 140 мешканців на одному квадратовому кільометрі.

Далі канцлер Гітлер підкреслив, що прийшовши до влади він багато разів звертався з пропозицією, щоб деякі справи вирішити при помочі розмов, але тих його пропозицій ніхто не брав під увагу. **КОЖНИЙ НАРІД МАЄ ІНТЕРЕСИ, ЯКІ Є СВЯТІ, БО ВОНИ ОДНОЗНАЧНІ З ЙОГО ПРАВОМ ДО ЖИТТЯ.** „І коли сьогодні — говорив провідник Німеччини — англійський державний муж домагається, щоб кожну проблему, яка лежить в области німецьких життєвих інтересів та життєвої сфери нашого народу, обговорити в першу чергу з Англією, то я міг би докладно таксамо домагатися, щоб кожну англійську проблему обговорювали з нами. Я одне хотів би тут ствердити, що сьогодні німецький нарід і Райх не хочуть резиґнувати з життєвих інтересів і не мають наміру залишатися у безчинности супроти небезпек, які зростають".

КАШТАНИ З ВОГНЮ ДЛЯ ВЕЛИКОДЕРЖАВ.

„Коли союзники без огляду на доцільність, на право, на історичні традиції чи навіть на розсудок змінювали карту Европи, ми не мали сили, щоб їм перешкодити. Коли-ж вони тепер чекають, що нинішна Німеччина дозволить державам - сателітам великих держав, яких единим завданням є бути проти Німеччини, терпеливо дозрівати до дня, коли будуть закинені сіти, то вони помилково утотожнюють теперішню Німеччину з Німеччиною передвоєнної доби. Той, хто заявляє готовість витягати для тих великодержав каштани з вогню, мусить рахуватися з тим, що попече собі пальці".

Я ВЕЛІВ УСУНУТИ ІНСТРУМЕНТИ ЧУЖИХ ІНТРИҐ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ.

„Не маємо найменшої ненависти до чехів. Тисячу літ ми жили спільно з ними. Але англійські державні мужі не знають про те. Вони нічого не знають про те, що Градчин збудували не англійці, тільки німці, що й катедра св. Вячеслава — це робота німецької руки. В часах, коли Англія була ще дуже мала, на Градчині складали поклін німецькому цісареві. Англійці про те не знають, тай нащо їм це знати. Досить, що ми це знаємо та що ця країна лежить у життєвому просторі німецького народу.

„Ми не малиб нічого проти самостійности чехів, якби вони 1) не гнобили німців, 2) не були інструментом проти Німеччини в руках великих демократій. Чехія — як писав б. французький міністер летунства — мала бути базою для випаду проти Німеччини. Її літаки мали знищити ввесь німецький промисл. Але я впевняю демократію, що чехи будуть свобідніше жити, як народи підбиті т. зв. чесними народами.

„Я велів усунути той інструмент чужих інтриґ проти Німеччини і в той спосіб приніс найбільшу прислугу — забезпечив мир середній Европі. А на сторожі того мира стоїть німецька потуга, якої не зломить вже ніяка сила світу. У пьому переконанні, що я забезпечив мир, я рішився назвати найближчий партійний конгрес партійним конгресом мира.

НІМЕЧЧИНА НЕ ДАСТЬ СЕБЕ ОКРУЖИТИ.

„Німеччина не думає про те, щоб ні сіло ні впало атакувати інші народи. Змагаємо до розбудови наших господарських відносин, маємо до цього право. Найбільшою помилкою цісарської Німеччини було те, що вона допустила до того, що її окружили, **а не випередила тієї політики. Нинішня Німеччина не допустить до політики окруження.** Та політика не вдасться більше. Коли ми розбудовуємо наш господарський „життєвий простір", то ми самі рішаємо про те, а не будемо звертатися за вказівками до европейських ані позаевропейських державних мужів".

ВІСЬ БЕРЛІН—РИМ.

„Я заключив свого часу з Анґлією договір. Його засадою було гаряче бажання ніколи не вести між собою війни. Але те бажання мусить бути двостороннє. Коли-ж в Англії такого бажання вже нема, то в такому випадку практичний засновок того договору відпадає. І Німеччина прийме це з повним спокоєм. Маємо ту певність себе, бо ми сильні, а сильні ми тому, що ми зеднані та творчі.

„Ніяка сила світу не вимантить у нас якоюнебудь фразою зброї. Але, якби справді якийсь нарід хотів насилям зміряти свою силу з нашою, то тоді німецький нарід кожної хвилини рішений і готовий.

„Таксамо, як ми, думають наші приятелі думає передовсім та держава, з якою ми найтісніше звязані і з якою машеруємо тепер у всіх обставинах та в кожне майбутнє.

„Ріжні інтернаціональні підбехтувачі вічно пускають поголоски, що вісь Берлін—Рим то зарисовується, то ломиться. А я можу запевнити всіх, що вісь, на якій спирається ціла европейська система — тверда і напевно тривкіша, як бльок Англії з большевицькою Росією Сталіна. Кажуть, що англійсько-совітському союзові ніщо не стоїть на перешкоді, що між Англією та Совітами нема ніяких ріжниць. Коли так, то я ґратулюю англійцям...

ВІРЮ В ПОРОЗУМІННЯ НАРОДІВ...

Говорячи про громадянську війну в Еспанії, канцлер Гітлер заявив: „Можемо Еспанію аж надто добре зрозуміти, коли йде про її боротьбу. Ми, німці, можемо це заявити з особливими гордощами, бо німецька молодь виконала там свій обовязок. Вони як добровольці помагали зломити лад тиранії і звернути народові право самовизначення.

„Гадаю, що всі держави стануть перед тими самими проблемами, перед якими ми колись стануди. Держава за державою підпаде жидівсько-большевицькій заразі або її переможе. Чи світ буде фашистівський — не гадаю. Чи буде націонал-соціялістичний — не думаю. Але я найглибше переконаний, що світ вкінці переможе ту найбільш загрозливу большевицьку небезпеку. І тому вірю в остаточне порозуміння народів, що раніше чи пізніше мусить прийти.

НАС НЕ ЛЮБЛЯТЬ, АЛЕ РЕСПЕКТУЮТЬ.

„Нинішній Німеччині я дав силу. Вона тепер могутніша ніж колинебудь. І тому нас не люблять, але респектують. На нікого я не покладаюся, тільки на вас, німецькі мужі. **Дбаймо про те, щоб наш нарід не був ніколи в середині розсварений, а тоді у світі ніхто не зможе нам загрожувати.** Наш нарід дістане мир або — як цього буде треба—той мир вимусимо. І тоді наш нарід буде цвісти і розвиватися. Тоді він зможе виявити свою ґеніяльність, свою здібність, свою роботящість і витривалість у праці для мира та людської культури. Це наше бажання, цього прагнемо і в це віримо".

◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊

ПІДПИСАЛИ СОВІТСЬКО-ЯПОНСЬКУ УМОВУ.

МОСКВА, ПАТ. В неділю пізно вечором, як офіційно комунікують, підписали совітсько-японську умову про риболовлю на час до кінця цього року. Умову підписав народній комісар закордонних справ Літвінов і японський амбасадор у Москві Того.

———o———

ЗА НАПАД НА НІМЦІВ.

КАТОВИЦІ, ПАТ. У звязку з нападом кількох типів на німецьку світлицю у Свєнтохловицях, якого вони доконали вечором 1-го квітня ц. р., катовицький повітовий староста комунікує, що в тій справі переведено слідство, внаслідок якого заподіїв арештували та віддали до диспозиції судової влади.

———o———

ШЛЯХОМ НА БЕРЛІН.

БЕРЛІН, 2. IV. ПАТ. Поїздом „Норд-Експрес" переїздив сьогодні через Берлін міністр закордонних справ Йосиф Бек з окруженням. Від Франкфурту над Одрою до Берліна товаришив міністрові польський амбасадор Йосиф Ліпський. На „Шлезінґер-Бангоф" у Берліні привитав міністра Бека заступник шефа протоколу міністерства закордонних справ Райху фон Галем. На двірці привитали мін. Бека також польський військовий атташе полк. Шиманський, члени польської амбасади і ґенеральний консуль Кара.

———o———

Б. КОРОЛЬ АЛЬФОНС XIII. У ПАПИ.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, ПАТ. Святіший отець прийняв на приватній авдієнції б. короля Альфонса XIII. Авдієнція тривала коло 20 хвилин, після чого б. король був у кардинала Мальоне. У ватиканських колах підкреслюють, що Пій XII. прийняв б. короля з почестями, які віддають тільки особам, що належать до володарських родів.

Бувшого міністра Керніка звільнили з вязниці.

Б. посол, б. міністр і б. берестейський вязень Кернік, що зголосився у польському посольстві у Празі та поставив себе до диспозиції влади, приїхав до Польщі 26-го березня і зараз посадили його до вязниці у Седльцах. В неділю прокуратор Окружного Суду у Варшаві взяв під увагу прохання д-ра Керніка і дав йому 6-місячну відпустку з вязниці, з якої його зараз випустили.

Розбудова німецької фльоти.

СПУСТИЛИ НА МОРЕ НОВИЙ ПАНЦИРНИК.

Дня 1-го квітня ц. р. у німецькому порті Вільгельмсгавен спустили на море другий панцирник „Тірпіц". На це торжество приїхав канцлер Гітлер, якого привитали на двірці адмірал Редер, ген. фон Бравшіч, ген. Мільх, шеф поліції Гімлер та провідник фронту Праці д-р Лей.

З тієї нагоди адмірал фон Рот виголосив промову. Навязуючи до назви панцирника „Тірпіц" він сказав: „Його завданням як могутньої одиниці відбудованої фльоти буде проломати ворожий опір, що протиставиться змаганню Німеччини зайняти рівноправне становище між народами світу"

Панцирник „Тірпіц" має 35 тисяч тон випору, довгий 211 м., широкий 63 м. Він має 8 гармат проміру 38 центиметрів, приміщених у двох вежах, 12 пятнацятьцентиметрових гармат та протилетунські гармати. Будували його від 1936-го року.

Після спущення панцирника на море канц- „Шангорст". В часі п бyту на тому кораблі „Шарн-горст". В часі побуту на тому кораблі канцлер іменував команданта німецької воєнної фльоти адмірала Редера „великим адміралом Третього Райху" та передав йому з актом номінації булаву великого адмірала з написом: „Великому адміралові Третього Райху — Адольф Гітлер".

У своїй промові при цій нагоді канцлер Гітлер подякував адміралові Редерові за його зусилля і працю над відбудовою німецької фльоти та підкреслив, що це іменування припадає у 25-ті роковини праці адмірала Редера.

Французько-румунська торговельна умова.

Постанови торговельної умови, яку румунська торговельна делегація підписала 31-го березня ц. р. з Францією у Парижі, такі: Румунія ввозить до Франції товарів за 600 міліонів франків річно На 500.000 тон бензини, яку купує Франція, Румунія доставлятиме 490.000 тон з того 400.000 до Франції і 90.000 до кольоній. Крім цього Румунія доставлятиме 50.000 тон мінеральних оліїв і 20.0000 тон світляних оліїв. Умова передбачує, що Румунія доставить Франції також 800.000 тон кукурудзи і 40.000 деревних матеріялів.

З Франції Румунія дістане самоходи, мотори, самоходові частини, фармацевтичні вироби, пряжу й етеричні олії.

—o—

Поразка рекситстів при виборах.

Д-Р МАРТЕНС УСТУПИВ З МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ.

Д-р Мартенс, якого іменували членом медичної академії викликало затяжну кризу бельгійського уряду, вислав до короля письмо, в якому просить, щоб король звільнив його зі становища члена медичної академії. У цьому письмі д-р Мартенс пише, що складає це прохання заки ще відомі вислідн виборів, щоб не допустити до помилкової інтерпретації його становища. Д-р Мартенс підкреслює, що до свого іменування він ставився як до наукового відзначеня, а тимчасом воно стало причиною політичних непорозумінь між партіями. Тоді він не міг уступити, але тепер, коли вибори закінчені, він це робить.

Уступлення д-ра Мартенса з академії дасть змогу лібералам взяти участь в новому уряді. Майбутній кабінет спиратиметься мабуть на традиційній поставі трьох партій більшости і не матиме труднощів, як. приневолювали розвязувати парлямент.

Перші неофіційні вислідн виборів у багатьох округах свідчать про те, що ліберали і католики здобули перемогу коштом рекситстів Соціялісти в порівнанні з виборами у 1936-ому році мали тепер менший успіх.

ЗІБРАЛИ 120 МІЛІОНІВ НА ПОЗИЧКУ.

ВАРШАВА, ПАТ. Згідно з неофіційними даними сума, яку польське громадянство задекларувало на закупно позички протилетунської оборони дійшла 2-го квітня ц. р. до год. 18-ої до 120 міліонів золотих.

—o—

По широкому світі.

В Анкарі підписали новий торговельний договір між Туреччиною і Злученими Державами Північної Америки.

Румунський міністр закордонних справ Ґріґорі Ґафенку відбуде в другій половині квітня подорож до західньої Европи.

Міністр Гебельс прилетів літаком на острів Родос, де побуде пятнацять днів.

Папа Пій XII. вислав до ґен. Франка телеграму з привітом та благословенням з нагоди перемоги.

Араби вбили англійського віцекомісаря округи Акре Корфілда. Англійці проголосили воєнний стан.

Американський водолітак „Єнкі-Кліпер" вистартував з Лізбони до Біскарос (летунський майдан у Бордо), де затримається перед останнім етапом своєї подорожі.

Спорт.

Дрогобич. ЮНАК—УКРАЇНА 3:2 (1:0).

На цих, важних для обох дружин змаганнях зібралася рекордова скількість публики, в тому більшість українців, які ждали перемоги своєї дружини. Та Україна старим звичаєм заграла анемічно, без енергії, хоч може й ефектовно для ока. Вистане згадати, що напад України віддав у першій половині всього 2 стріли на ворота (оба Скоцень II). Слабо грала залога, зокрема Скоцень I., який створював нераз небезпечні ситуації під власними воротами. Юнак грав блідо, всеж таки його нескомплікевані акції та агресивність вистачили, щоб осягнути перемогу. Найслабшим змагуном України поруч Скоценя I., був Тихолів на лівому крилі. Найкращим змагуном на грищі був Скоцень II., який грав жертвенно і пробоєво. Найман розігрався щойно у другій половині.

Гра почалася нервовими акціями обох дружин, причому в деяких змагунів України помітна була не тільки нерішучість, але й боязливість. Україна бавиться в ефектовні тріки, зате Юнак виявляє більшу агресивність. Перші ворота здобув Юнак у дуже дивних умовинах. Романець узяв мяч на голову та Кручек у тому менті відбиває мяч рукою до воріт. Не зважаючи на протести змагунів і частини публики, суддя признає ворота. Україна мала нагоду вирівняти, але в нападі не було кому рішитися на стріл. Не зважаючи на легку перевагу України, половина закінчилася без змін.

У другій половині Україна здобуває вирівнання із пробою Скоценя, який стріляв найефектовніші ворота дня. Та вже небавом Кручек здобуває з підворітного замішання, не без вини залоги другі ворота. Другі ворота для України здобув із карного Мікльош. Здавалося, що цей вислід уже залишиться без змін, тим більше, що деякі грачі почали грати на час. Та несподівано, по стрілі з рогу Макомаський здобуває для Юнака треті, переможні ворота. Таким чином дружина чорночервоних знову своєю програною на провінції розчарувала українських глядачів, які приходять нераз на виступи України з найдальших околиць.

Видців к. 4000. Судював добре, поза одною фатальною помилкою п. Віґда.

Львів. СЯН—РКС 1:1 (0:0).

Відплатні змагання РКС-у зі Сяном закінчилися нерішеним вислідом, який слід уважати успіхом нашої перемиської дружини. Таким чином Сян здобув на РКС-ові три пункти. Самі змагання були би справді гарні, якби не фатальне грище, яке творило просто велике багно, що покривало у трьох четвертинах грище. Поо якінебудь приземні комбінації серединою площі, годі було навіть говорити, мяч застрягав у болоті і змагуни талапаючись по коліна намагались, іноді даремне, відкопнути мяч вперед. Акції відбувалися здебільша берегами грища. РКС застосував горішню гру крилами. Сян довший час намагався грати приземними подачами, але згодом теж перейшов на високі подачі, які виявилися рішуче раціональніші. В першій половині, крім кількох перших хвилин легку перевагу мав Сян. У другій частині ця перевага ще збільшилася. Сян мав кілька ідеальних нагод, одначе нападники не зміли їх використати. Одну з підворітних ситуацій використав притомним стрілом Федорович, який був між іншим найкращим змагуном Сяну. Крім цього грали оба бічні помічники, зокрема Неофіта. Залога виконала задовільно своє завдання, хоч при страті воріт ніхто інший не завинив як саме заложники. Гуцул оборонив 2—3, здавалося, безнадійні ситуації. Напад Сяну не міг захопити. Не доставало йому пробоєвости і стрілу. Найкраще ще заграв Турко й Медицький, найслабше Гібалевич і Березовський. Суський придержує за довго мяч.

Для РКС-у здобув вирівнання Дайтчман із несподіваного стрілу. В РКС-і добрий Зуб на воротах, залога й оба крайники.

Суддя п. Нусенблят. Видців к. 2000.

ОКРУЖНА ЛІҐА.

ЛЬВІВ. **ЛЕХІЯ — РЕСОВІЯ** 1:0. Це 47-хвилинна догравка перерваного восени метчу з причини зломання ноги грачеві Ресовії Хвалці. Догравка не дала висліду і метч остаточно покінчився 1:0. Суддя п. Драбіковський.

ЛЬВІВ. **ГАСМОНЕЯ — КОРОНА** 1:0 (1:0). По дуже гострій і завзятій грі в трудом виграли господарі. Ворота здобув з карного Геніґ. Суддя п. Тіш.

ПЕРЕМИШЛЬ. **ПОЛЬОНІЯ — ПОГОНЬ І Б 2:1** (1:0). Польонія виграла, бо мала ввесь час перевагу над слабою цим разом Погонею. Ворота для Польонії здобули Квятковський і Зелінський з карного. Суддя інж. Бжуховський.

СТРИЙ. **ПОГОНЬ** (Стрий) — **Чорні** 4:1 (2:0). Гра нецікава з перевагою господарів. Ворота для Погоні здобули Париляк (2) та Баліцький і Стефанишин, для Чорних Журковський. Погонь не використала карного. Суддя п. Раніш.

ТАБЕЛЯ ОКР. ЛІҐИ.

1. Юнак	13	19:7	27:14
2. Погонь І. Б.	14	16:12	37:24
3. Україна	**12**	**15:9**	**31:17**
4. Погонь Ст.	13	14:12	38:24
5. Ресовія	12	14:10	26:21
6. Гасмонея	13	13:13	15:13
7. В. К. С.	11	12:10	25:16
8. Корона	13	12:16	19:27
9. Лехія	12	11:13	15:15
10. Чорні	11	11:11	20:21
11. Польонія	13	9:17	18:31
12. Р. К. С.	13	9:17	9:16
13. Сян	**13**	**9:17**	**15:23**

ДЕРЖАВНА ЛІҐА.

ВАРШАВА. **РУХ — ВАРШАВЯНКА** 5:0. Сорокова поразка Варшавянки на власному грищі.

КРАКІВ. **ВИСЛА — ПОЛЬОНІЯ** 2:1. Програмова виграна Вісли у себе в дома.

ХОЖІВ. **КРАКОВІЯ — АКС** 2:1. Краковія виграла зі своїм пострахом у нього в дома.

ПОЗНАНЬ. **ВАРТА — УНІОН ТУРІНҐ** 7:0. Варта розгромила новика Ліґи у його першому виступі.

ЛЬВІВ. **ПОГОНЬ — ГАБРАРНЯ** 5:1. Погонь не перестрашилась погромників королівського Руху і відправила їх до Кракова зі солідним передсвяточним дарунком.

ТАБЕЛЯ ДЕРЖАВНОЇ ЛІҐИ.

1. Варта	1	2:0	7:0
2. Погонь	1	2:0	5:1
3. Рух	2	2:2	6:2
4. Краковія	1	2:0	2:1
5. Вісла	1	2:0	2:1
6. Ґарбарня	2	2:2	5:6
7. А. К. С.	1	0:2	1:2
8. Польонія	1	0:2	1:2
9. Варшавянка	1	0:2	0:5
10. Уніон Турінґ	1	0:2	0:7

МИСТЕЦТВО Б-КЛЯСИ.

ЗОРЯ—ЗОЖА (Винники) 2:1 (1:1).

Перші весняні змагання, які відбулися на першому винницькому грунті, вирішила Зоря заслужено у свою користь. Зокрема багато помогла Зорі рухливість й права, яку вона відбула перед мистецтвами. Ворота для Зорі здобув Зілинський.

УСПІХИ КОШІВКАРІВ УКРАЇНИ.

УКРАЇНА—ГАСМОНЕЯ 30:0 в. о.

Україна виграла без гри тому, що Гасмонею не допущено.

УКРАЇНА—ДРОР II 31:21 (17:11).

Перша офіціяльна перемога кошівкарів України. Вони заграли незвичайно жертвенно. По кількох грах рівень змагань чорно-червоних помітно піднісся.

Україна грала у складі: Вінник, Бойцун, Кліш, Міський, Наклович II, Миронович, Лукіянович, Наклович I, Наклович II, Кліш I.

Точки для чорно-червоних здобули: Бойцун 11, Кліш 8, Міський 6, Наклович I 4, Наклович II 2.

Прилюдна збірка на Т-во „Відродження“.

Головна Рада Українського Протиалкогольного Товариства „Відродження“ повідомляє П. Т. Українське Громадянство, що Львівське Воєвідство дозволило на четверту з черги прилюдну збірку на цілі Товариства „Відродження“ у свому терені, з винятком повітів: березівського, ярославського, кольбушівського, даліцутського, ніського, перемиського, ...ського, коросняиського, ліського, сяніцького, тарнобжеського і ряшівського. Збірка назначена на 23. квітня 1939 до замкнених ... по містах та на 21., 22. і 23. квітня ... на збіркові листи по селах.

Робимо також заходи, щоб дістати на цей час дозвіл на таку збірку у Станиславівському і Тернопільському Воєвідстві. Прохаємо все П. Т. Українське Громадянство у цей ювілейний рік 30-ліття діяльности Товариства „Відродження“ не відмовитись підчас переводження збірки від щедрих поголовних жертв на фонд боротьби з алькоголізмом та нікотинізмом серед нашого народу.

ЗА ГОЛОВНУ РАДУ УКРАЇНСЬКОГО ПРОТИАЛЬКОГОЛЬНОГО ТОВАРИСТВА „ВІДРОДЖЕННЯ“:

М-р Микола Ценко, голова. М-р Адам Антонович, за секретаря.

Виселюють з Польщі.

Пишуть нам: Староство в Холмі письмом з 27. березня ц. р. повідомило на основі рішення люблинського воєвідства чотирьох б. старшин армії УНР., щоб вони до 9. квітня ц. р. покинули межі польської держави. Повідомлення про виселення з Польщі дістали такі політичні емігранти: 1) Сава Марчук, уповноважений відділу У. Ц. К. в Холмі; 2) Кучошенко, диригент хору православної церкви у Холмі; 3) Іван Гончаренко, дяк православної парохії Жмуть-Жулин та 4) Іван Аркадів, дяк православної парохії в Дипултичах-Воеславичах. Майже всі виселені мають родини з дрібними діточками. Влада не продовжила їм побуту і загрозили, що якщо в означеному речинці не покинуть меж держави, відставить їх до границь СССР.

—o—

КОМІСАР ЛЕТУНСЬКОЇ ПОЗИЧКИ У ЛЬВОВІ.

Пресова секція комітету ФОН повідомляє, що генеральний комісар Позички Протилетунської Оборони ген. Бербецький покликав директора державних залізниць у Львові інж. Оттона Гроссера на становище воєвідського комісаря Позички Протилетунської Оборони на львівське воєвідство. Бюро міститься при вул. Подлевського 1 і чинне кожного дня в годинах 8—20, тел. 285-00 і 285-05.

АРМІЯ ТА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ — НА ПРОТИЛЕТУНСЬКУ ОБОРОНУ.

ВАРШАВА. ПАТ. До пятниці старшини, підстаршини та адміністраційні урядовці і робітники військових підприємств задеклярували в позичку протилетунської оборони понад ...000.000 зол., державні урядовці — понад ...000.000 зол.

10.000 ЕМІГРАНТІВ.

БЕРН. ПАТ. Як виходить зі звіту федерального департаменту поліції, в останньому часі на швайцарську територію скоронилося коло 10 тис. емігрантів. 3.000 з них утримують органі... швайцарських жидів.

—o—

МАДЯРСЬКІ ПРЕДСТАВНИКИ У СЛАВСЬКУ.

СЛАВСЬКО. ПАТ. 29. березня приїхали тут представники мадярської армії та міністерства внутрішніх справ, щоб перевести з польськими представниками розмови на тему унормування сусідських взаємин.

НОВИНКИ

4 КВІТЕНЬ

ВІВТОРОК

От. ст. 22. березня 1939.
Василія свщм.
Лат. Ісидора єп.
Сонце: схід — 4.55, захід — 18.00.
Місяць: схід — 12.22, захід — 5.2...
Повня в год. 3.18.

Завтра: 5. квітня. Середа.
От. ст. 23. березня 1939.
Нікона, Лідії.
Лат. Вінкентія.
Сонце: схід — 4.53, захід — 18.0...
Місяць: схід — 20.36, захід — 5.56.

— У львівському університеті Ів. Каз. промували дня 18. III. ц. р. лікаря Володимира Прокоповича на доктора медицини, на основі праці з ділянки дерматольогії. 706

— Нову книжку бібліотеки „Діла“, II. том „Далеких Обріїв“ С. Яблонської, ми вислали вчора нашим передплатникам як книжковий додаток за лютий. Рекламації приймаємо до 14 днів і то тільки через пошту. Звертаємо увагу, що з премійних книжок не можуть користати ті, що беруть часопис у кіосках чи крамницях, бо тоді ми не маємо їх у своїх списках. Найближчі томи бібліотеки друкуються.

— Новий парох церкви св. Пятниць у Львові. Зачуваємо, що о. Евзевій Бачинський, парох Бережан і б. довголітній сотрудник при церкві св. Юра у Львові, приходить на пароха до церкви св. Пятниць у Львові. Сподіємося, що о. Бачинському вдасться в короткому часі довести ту церкву і парохію до цвітучого стану.

— Старшина Кружка Р. Ш. ім. Г. Барвінок подає усім своїм членам і прихильникам до відома, що улаштовує традиційний **„Солодкий Базар“** в довмиці школи при вул. Мохнацького 12, в день 7. квітня ц. р. Солодкі жертви як торти й бабки приймає в четвер пополудні, за які вже з гори жертводавцям щиро дякує **Старшина.**

— Звільнили від кари дир. Магаляса і п. Гапяка. Судова розправа в Окружнім Суді у Львові з дня 31. березня ц. р. до ч. акту VIII. Кд. 938/39 виказала, що в часі вправ протилетунської оборони в днях 13. і 14. лютого ц. р. в

...ИКО БОРЩАК.

Перша московська амбасада в Парижі зі скандалом

3)

(Закінчення).

...Дістали у подарунок золотий ланцюг на ... вартости 600 ліврів, Машокин зі своїми ... залишив назавжди Париж, де не ... сказати, щоб залишив добре вра...

... московська амбасада залишилася не ... як анекдотка, але теж як політична ... чому Москва післала посла до ...

... відомо, у 1653 році по довгих і тяжких ... московський Земський Собор вирі... на пропозицію Хмельницького, ... оборонний і наступний союз з ... Ці вагання були зовсім зрозумілі і їх ... зрозуміємо, коли ми коротко прига... ... увагала тоді московська полі... ... та назверх.

... боярам передовсім дуже ма... ... з революціонерами „чер... ... повстали проти свого „законного ... короля Яна-Казимира ... був куди сильніший у ... вже свідомість одної віри (про одну націю взагалі не було мови), яку пізніші історики або російські або українські російської школи висунули головним аргументом, що вирішив московсько-українську згоду. У міркуваннях бояр грало також ролю деяке почуття самозбереження: черкаська пошесть могла кожної хвилини перекинутися і до московського краю, де немало бракувало причин, щоби ця пошесть осягла такий самий успіх, як у козацькій країні.

Хмельницький настирливо вимагав — і це була основа угоди — негайного озброєного виступу проти Польщі для оборони українських етнографічних земель, але в Москві за тих часів уже було немало, так мовити, „західників“, які мріяли про політичний та культурний союз з Польщею і їм, ясна річ, мало усміхалася комбінація, що тягла за собою конфлікт з Варшавою. Поляки зі свого боку зручно грали на таких західницьких симпатіях і запевняли у Москві, що при нагоді виберуть королем царя і тоді союз Москви із Польщею стане доконаним фактом.

Всеж „західники“ залишилися в меншости, і цар за ухвалою Собору погодився на пропозиції гетьмана. Одночасно рішили вести війну з Польщею. Останій досвід війни з Польщею скінчився, як відомо, досить сумно для Москви, і цього разу готувалися до боротьби поважніше. Амбасада Машокина до Франції, тоді найпершої держави в Европі, була одним з підготовчих кроків до війни з Польщею. Річ у тому, що поляки підтримували приязнь із Францією і у світ ішли чутки, що польська королева була рідною сестрою Людовика XIV-го. У відірваній від Европи Москві вірили цьому, хоча в дійсности: Марія-Люїза, по черзі дружина Владислава IV-го та його брата Яна-Казимира, не була сестрою Людовика XIV-го, вона навіть не була французженкою з роду. Вона походила з італійської родини Гонзаґів і лише виховувалася при французькому дворі.

Уважаючи Францію за велику приятельку Польщі, віруючи, що французький король і польська королева брат і сестра, московська дипльоматія вислала посольство до Парижа, щоби заздалегідь виправдати свою війну з Польщею. Але, як ми бачили, із дійсної причини, про намірену війну за Україну, не було нічого ані в царському листі, ані у заявах Машокина. Замість цього посли привезли до Парижа польські книги, де „ображали царя“ і за які варшавський уряд не міг навіть бути відповідальний. Отже зараз у перших кроках співжиття з Україною московська політика виявила яскраву тенденцію не переносити українського питання на міжнародній ґрунт. Ця тенденція Москви непохитно була традицією російської політики при всіх режимах аж до сучасного червоного: українська проблема, мовляв, є внутрішньою проблемою Росії і чужинцям нема чого туди мішатися. Але не всі той самої думки.

Париж.

льокалі Товариства „Просвіта" не світилося і тому п. С. Маґаляса, директора канцелярії та п. А. Ґапяка, адміністратора дому, укараних Городським Строством за невиконання зарядження Управи протилетунської оборони грівною по 500 зол., звільнено від вини і кари.

— **Розвязують „Луги".** Повітове староство в Надвірній розвязало „Луги" в таких селах: Назавізові, Тарновиці Лісній, Перерослі, Пнівю, Пасічній, Молодькові, Солотвині, Росільній, Лоевій та Майдані к. Солотвини. Крім того заборонило заснувати нові „Луги" у Прислупі і Фентералі к. Пасічної.

— **Почта підчас свят.** Дня 8-го квітня (Велика Субота) почта урядуватиме для публики до год. 16-ої. На Великдень (9-го квітня) почта зовсім не буде працювати. На другий день свят (понеділок 10-го квітня) почта працюватиме, як у кожне свято, тобто від год. 9—11 та одноразово доручатимуть усі почтові посилки. На третій день наших свят почта урядуватиме нормально, як у звичайний будень. Урядові години в телеграфі і телефоні підчас свят незмінені.

— **Польська архидієцезія у Львові** має тепер 28 деканатів, 1,079.000 вірних, 412 парохій, 390 парохів, 156 вікаріїв, 487 світських священиків, 79 черців, які займаються душпастирством, 9 ґреміяльних канонiків, 9 почесних канонiків, 135 питомців у духовній семинарії, 8 звичайних професорів теольоґії, 4 надзвичайних, 5 доцентів, 1 суплента та 2 асистентів. Слід згадати, що єпископ-помічник Базяк заявив недавно, що у львівській архидієцезії римо-католицького обряду створять нові деканати.

— **Дальша акція відновлення камяниць.** Городське староство у Львові почало вже висилати візвання власникам каменць, щоби відновлювали камяниці. Староство вислало вже 105 візвань у справі заміни поодиноких антен на збірні антени, 22 візвання у справі віднови фасад камяниць, 5 візвань у справі бетонування подвіря, 12 візвань у справі нових огорож і 24 санітарних візвань. Дальшою акцією займається поліція під управою старости д-ра Клімова.

— **Таємничий стріл до поліціянта.** Поліціянт Степан З. повідомив поліцію, що коли він переходив вул. Курковою в товаристві своєї судженої, якийсь чоловік стрілив у його напрямі, одначе невдачно. Поліція повела слідство, щоб вияснити загадку таємничого револьверового замаху на поліціянта.

— **Збільшення кількости католицьких парохій у луцькій єпархії.** У луцькій латинській єпархії відчувається дошкульно недостача католицьких святинь і священиків. Тепер, із днем 1. квітня ц. р. церковна влада, в порозумінні з державною владою, щоб зарадити цій недостачі, творить на Волині 20 нових парохіяльних етатів та 11 вікаріятів. (КАП.)

— **Поворот до католицизму.** „Жице Католіцке" повідомляє, що в січні ц. р. перейшло на католицизм 12 православних в олицькій громаді і в селі Кустин (рівенський повіт) 7. У березні ц. р. перейшло на католицизм 9 осіб (дві родини) у Кремянці, 39 у Бережцях, пов. Кремянець і 47 у Торговиці, пов. Дубно.

Загально на латинський обряд вернулося на Волині за минулий чвертьрік 114 осіб.

— **Нові лавники в Тернополі.** Тому, що протести внесені проти виборів Міської Ради в Тернополі відкинено, воєвода доручив скликати засідання Міської Ради для вибору лавників, якими стали: Микола Терлецький, Степан Юзьва, Людвик Любельський і д-р Натан Нусбавм.

— **Увільнений від вини і кари.** Окружний суд у Золочеві по розправі 24. березня ц. р. увільнив д-ра І. Лемішку, лікаря в Камінці Струмиловій, якого засудив городський суд у Камінці Струмиловій на 3 місяці арешту і на грівну за провину зі ст. 170. к. к., від вини і кари.

— **Тайна смерти дідича.** В Посічі, коло Станиславова, вмер рік тому багатий дідич Михайло Семанов. Після похорону розійшлися чутки, що він не вмер природною смертю. Після поліційного слідства переведено ексгумацію тіла і виявилося, що Семанова хтось убив. Переведено арештування і на підставі слідства притримано у вязниці як підозрілих у злочині дочку вбитого Павлину Білоус, її мужа Івана та Ф. Зубика.

— **Краєва хроніка.** В Лискові, жидачівського повіту, в загороді Андрія Шпильки вибухла пожежа, яка внаслідок сильного вітру перенеслася на будинки Юстини Романкевич; обі загороди згоріли до тла.

— **Чорна смерть.** У копальні „Ример" у Недобчицях вугілля присипало вуглекопа К. Мисьленіка. Траґічний випадок трапився теж у копальні „Валенти-Вавель", де вугілля засипало робітника К. Беняшека.

— **Грабунковий напад.** До складу вугілля в селі Кухарі, пов. Ланьцут дісталися минулої ночі невідомі грабіжники, звязали власника складу Фелікса Антчака, підрізали йому горло і тоді знищили зовсім склад та його помешкання. Поліція шукає за кровожадними бандитами.

— **Населення Туреччини.** Турецькі статистичні дані виказують, що Туреччина має тепер 17,829.214 мешканців, значить на 1,671.196 мешканців більше, як у 1935. р. і 4,280.944 осіб більше, як у 1913. р. На основі статистики в Туреччині є 9,121.539 жінок і 8,707.675 мужчин.

— **Новий рекорд швидкости** устійнив німецький летун Ганс фон Дітерле на мисливськім літаку типу Гайнкель коло Оранієнбурґа, на північ від Берліна, осягнувши швидкість 746,6 км. на годину. Дотеперішній рекорд швидкости належав до Італії, що його устійнив був італійський летун Анджельо в 1934. р., який осягнув швидкість 709,209 км. на годину.

— **За вбивство фабриканта літаків.** Французька поліція арештувала в Орані і Марсеї 4-ох еспанських еміґрантів, які брали участь у вбистві в Барсельоні французького фабриканта літаків Моро. Вбивники забрали тоді 300.000 франків, що їх Моро дістав від червоного еспанського уряду за продаж двох літаків.

— **Катастрофальне положення хліборобства на Сов. Україні.** Комісар хліборобства СССР Бенедіктов оголосив у „Правді" знаменну статтю про тяжке положення хліборобства на Сов. Україні і в полудневo-східних округах центральної Росії. Бенедіктов пише, що поворотна хвиля морозів заподіяла великі шкоди у хліборобстві. В деяких районах України засівів ще зовсім не почали. В округах над Волгою положення хліборобства ще страшніше внаслідок минулорічної посухи. Комісар взиває рільні колективи, щоби зліквідували шкоди, які повстали внаслідок посухи і морозів.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Середа, 3. квітня 1889.

ПРЯШІВСЬКА РУСЬКА ЄПАРХІЯ

(згідно з виданим ц. р. по пяти літах Шематизмом) поширена на 26 комітатів і нараховує 155.[illegible] душ. (Від пяти літ число душ зросло на 12.015). Парохій є 187, а з них 155 чисто руських і 32 таких, де вживають руської і мадярської мови. Філіяльних общин є 1241 (1119 без церков, 121 з чисто грецькими церквами, 11 з церквами спільними з латинниками). Камяних церков є 236, деревляних 68. Стан духовенства: 6 дійсних і 5 почесних крилошан, 35 консисторських совітників, 20 церковних округ, 207 світських священників і 3 єромонахів у двох монастирях.

„ЗДОРОВА ПРИРОДА".

„В селі Бурдяківцях коло Скали над Збручем одна селянка породила троє здорових дітей і мати і немовлята здорові. Замітне, що в тому повіті сільський народ кріпкий та дужий, здорової природи".

НЕҐУС УМЕР ВІД РАН.

Рим, 3 квітня. Абісинський неґус Оганнес помер внаслідок ран, які дістав в останнім бою під Матамою проти дервішів.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ

Шевченківські свята. В суботу 25. ІІІ. українська середношкільна молодь у Станиславові влаштувала свято на пошану 125-ліття народин Тараса Шевченка. Концерт відбувся в тому дні двічі. Вранці для шкільної молоді дівочих гімназій Р. Ш. і СС. Василіянок та хлоп. української держ. гімназії, вечором для громадянства. Програма складалася з трьох частин. У першій частині першою точкою був „Монумент національної слави". Оригінально розміщена молодь довкола обдуманo [illegible] щеного бюсту Шевченка відспівала „Заповіт", а І. Бо[illegible]нич, учениця 4. кл. гімн. СС. В., виголосила „Думи Кобзареві" (якого автора?). Черговою точкою була промова Б. Цимбалістого, 2. кл. гуман. ліцея. Вітам мужеський хор відспівав Шевченка-Воробкевича „Ді горять" і перша частина закінчилась інсценізацією „Гамалії". Виконали її учні української держ. гімназії. Дві точки другої частини концерту виконала реферат учениці 2. кл. ліц. Р. Ш. на тему: „Християнсько-моральний і лицарський елемент у творчості Шевченка" та інсценізація „Іржавця" у виконанні молоді всіх трьох заведень. Третя частина програми обіймала продукцію муж. хору (Шевченко-Смеречанський: [illegible] вода в синє море), декламацію уч. [illegible] гімн. СС. В. „Подражаніє Ісаїї глава XXXV" і вкінці мішаний хор відспівав Шевченка-Лисенка „Реве та стогне". Проєкт програми й інсценізацій подали [illegible] Ґеркен-Русова. Тільки одною продукцією муж. хору диригував учених (Каратницький Я. з 2. кл. ліц.); решту хорів диригував проф. Барнич. Також декорації [illegible] ли виконали учнями, тільки арт.-маляром М. [illegible] лість нічим не відбігала від звичайних шкільних [illegible] през. Здається, краще було б дати змогу виявити [illegible] власну ініціятиву як щодо програми, так і її [illegible] дення самим учням — тільки під зверхнім [illegible] старших. На нашу думку молодь мала б тоді [illegible] правитися до ширшої, більше відповідальної праці і не була б обмежена до механічного виконування [illegible] го, хочби навіть і кращого, але не власного [illegible] здобутого плану. — В неділю 26. м. м. святкувала [illegible] ченківські роковини читальня „Просвіта" на [illegible] концертом, що в ньому взяв участь муж. хор „[illegible]ра" під управою м-ра Осипа Крушельницького.

ПЕРЕМИШЛЬ

Дітвора народньої школи ім. М. Шашкевича у Перемишлі, як щороку, так і цього року започаткувала [illegible] в Перемишлі Шевченківські свята концертом, що відбувся у 125-ті роковини уродин Шевченка 9. березня [illegible] у великій салі Народнього Дому. На програму складалися „Заповіт", промова Голинкевича, уч. кл. VII, хори [illegible] клямації та хорові продукції. Програма була в цілості виконана силами дітей і зовсім бездоганно.

Повітове Шевченківське свято відбулося заходом Виділу філії „Просвіти" в Перемишлі в неділю [illegible] березня ц. р. вполудне в салі Народнього Дому. [illegible] „Просвіта" перемиської філіяльної округи [illegible] поклін Незабутньому Кобзареві. На програмі [illegible] 1) Отеценко: „Заповіт" у виконанні міш. хору [illegible] з Перемишля-середмістя; 2) вступне слово [illegible] тимовича; 3) Людкевич: „Торжественна кантата" [illegible] робкевич: „Думи мої" — міш. хор читальні з [illegible] нич під управою П. Сходзки; 4) Нижанківський [illegible] за" — муж. хор читальні з Вільшан [illegible]

[illegible] 5) „Аж Він прийшов" — деклямація п. Курильцової; 6) Волошин: „Чого мені тяжко" й „Орися-ж ти [illegible]" — міш. хор читальні в Дуньковичок під управою К. Рявака; 7) „Гей Кубань" — муж. хор читальні з Перемишля-середмістя під управою Ст. Павлика; 8) Стецюк: „Ой сивал та зазуленька" (щедрівка) та „[illegible] чужих" — міш. хор читальні в Бушкович під управою І. Івасика; 9) Шевченко: „Суботів" — деклямація; 10) Калиник-Безкоровайний: „Садок вишневий" — міш. хор читальні в Вільшан під управою Ко[illegible]; 11) „Пасла дівка лебеді" і „На городі верба рясна" — міш. хор читальні з Перемишля-середмістя під управою Ст. Павлика; 12) Лисенко: „На городі коло броду"; Тополницький: „Ой три шляхи" і Роздольський: „Сонце заходить" — міш. хор читальні з Пикулич під управою [illegible] Литвина. Слід підкреслити, що цього року хорові продукції були дуже добре виведені. На [illegible] признання заслуговує мішаний і мужеський хор читальні „Просвіти" у Вільшанах. Оба хори гарно [illegible] добрими голосами і зіспіванням. Зокрема вільшанське жіноцтво виступило в українських [illegible] народніх строях. Пора, щоб і дівчата інших [illegible] пішли за прикладом вільшанських дівчат.

Громадянський концерт. Заходом Т-ва „Перемиська Боян" відбувся 15. березня ц. р. у салі Народнього Дому святочний концерт у честь Шевченка, що його [illegible] своєю приявністю Високопреосв. Кир Йосафат і Високопреосв. Кир Григорій. Концерт розпочав міш. хор „Заповітом", після чого вступне слово виголосив д-р Б. Загайкевич. На дальшу програму зложилися: [illegible]: „Колисанка" — сопранове сольо п. І. Далівн[illegible], [illegible] д-р Е. Цегельський в супроводі міш. хору [illegible]; Т. Шевченко: а) „Все іде, все минає", б) [illegible]", в) „Титар" — деклямація п. М. Соловія; В. [illegible]: а) „Пісня", б) „Скерцо", в) „Прелюд" — [illegible] сольо проф. І. Негребецької; муж. хор [illegible] Людкевича „Косар"; соліст Л. Рейнарович [illegible] Лисенка „Псалом Давида" і „Гетьмани". Як [illegible] точку виконав міш. хор Січинського „Лічу в [illegible]". Супровід фортепіяну обняла проф. І. Негребецька, хорами проводили: проф. В. Вітошинський і м-р [illegible] Кобрський. Концерт стояв на високому мистецькому рівні.

К-н.

ГОРОДОК.

Загальні Збори Українбанку „Каса Поміч" відбулися в неділю 19. березня ц. р. у власній домівці. Збори [illegible] В. Сухий. Зі звітів Надзірної Ради [illegible] довідалися присутні, що праця пішла в [illegible] розбудови цієї кредитової установи, пропаганди [illegible] і збірки на фонд господарської розбудови. „[illegible]" має тепер 461 членів, у звітовому році [illegible] 206 нових членів та виступило аж 61. По звіті [illegible] Комісії, що його зложив о. Василь Чопей [illegible] (п. Степан Лаптута) виявлялася дискусія, [illegible] забирали голос: о. Мих. Думанський, п. Мих. [illegible], [illegible] Чопей та інші. Присутні приняли бюджет [illegible] 6.180 зол. з надобором 189 зол.! По дискусії [illegible] вибрано нових членів Надзірної Ради: [illegible] Романа Паламарчука, п. Михайла Цу[illegible], Теодора Мизюку, Олекса Муринця; заступники [illegible] Михайла Тепка. Вкінці довша дискусія розвинулася [illegible] справою зміни статуту. По зложенні свідчень [illegible] новоизбраними членами Надзірної [illegible] закінчено.

Загальні Збори Філії „Просвіти" в Городку відбулися [illegible] березня ц. р. у салі „Каси Поміч". Збори відкрив голова о. Микола Думанський, підкресливши, що збори матимуть святочний характер, бо 1939 р. городецька філія „Просвіти" святкує 30-ліття свого істнування. Голова відчитав імена членів першого виділу Філії „Просвіти" в Городку і членів основників. Память покійних членів ушанували присутні повстанням з місць та однохвилинною мовчанкою. Голова відчитав далі письменні привіти від членів основників: д-ра Льонгина Озаркевича з Городка та о. Василя Загаєвича з Вовчух, які з причини слабого здоровля на збори не могли прибути. По відчитанні протоколу з останніх заг. зборів приступлено до звітів з діяльности Філії. Праця Філії зосередилася на уладженні ювілейних свят, збірках на китку до прапору, що дала 2.250 зол., поборюванні неграмотности, управильненні членства, основанні нових читалень та наладнанні організаційного апарату. Адміністраційна влада припинила в діяльности читальні в Зушицях, Зашковичах, Керниці, Каменоброді та Бартатові — внесено відповідні відклики. Зі звіту скарбника виходить, що доходи Філії сягали 4.953.41 зол. Розходів є ще більше, так, що Філія має ще довг на суму коло 70 зол. Справлено нову обстанову до канцелярії та куплено нову машину. До централі відіслано понад 1600 зол. По звіті скарбника відчитав звіт секретар та представив біланс Філії. З поважніших білянсових позицій видне місце займає власний дім білянсової вартости 20.000 зол. Опісля зложив організаційний звіт п. Глухий, організатор Філії. Філія „Просвіти" має тепер 29 читалень, з цього 3 були припинені (Зашковичі, Зушиці, Керниця); в останньому часі знову влада припинила діяльність двох читалень (Бартатів, Каменобрід). Усі читальні алюстровано. При читальнях істнують аматорські гуртки, хори та 2 оркестри. Ледви пять читалень мають власні доми, інші містяться у винайманених домівках. Організатор звернув увагу на недостачі в організації та праці поодиноких читалень. Звіт Контрольної Комісії відчитав п. Степан Лаптута, при чому вказав на недотримування постанови, що всі зайві гроші Філії та читалень слід складати до Українбанку. По звітах виявлялася дискусія, в якій заторкнено низку поважніших справ (акція в справі будови Народнього Дому, яку філія в останньому часі чомусь припинила, розвязання відчитово-освітньої секції при Філії, купно інвентаря, праця в читальнях по селах і т. п.). Відповіді давали члени виділу та інсп. Масний, делегат Матірнього Т-ва. У склад нового виділу ввійшли: о. Микола Думанський — голова і члени: м-р Степан Андрущишин, нач. Іван Якубівський, адв. Клим Карачевський, Роман Стець, Анна Світенківерн, Антін Левкович; заступники: м-р Евсевій Пащак, студ. Омелян Цар та Микола Вовденко. До Контрольної Комісії ввійшли: д-р Семен Кивелюк, дир. Степан Лаптута, та Петро Кисіль. По виборі нового виділу забирали голос ще деякі громадяни, вкінці представник Матірнього Т-ва інсп. Масний та голова о. М. Думанський. Збори закінчено відспіванням національного гимну.

СКОЛЄ.

Загальні Збори кооп. „Народній Дім" у Скольому відбулися 19. березня ц. р. при участи 43-ох членів. Збори відкрив голова Н. Р. о. М. Притуляк, а д-р С. Дольницький відчитав протокол з останніх заг. зборів, над яким виявилась оживлена дискусія. Далі відчитано звіт з ревізії відпоручника РСУК-у д-ра Палченка. Звіт з діяльности Надзірної Ради склав її голова о. М. Притуляк. Кооператива має 117 членів. Н. Р. відбула 10 засідань спільно з управою, на яких обговорено низку справ (заказ боргування, устійнення висоти кредитів для поодиноких членів, справа комірного і ремонту власного дому, приняття службовика, торговельна дисципліна, стягання довгів і б. ін.). Крім цього провірна комісія відбула 8 листопада провірку діловодства (крім люстрації з ПСК зі Стрия та РСУК зі Львова). Звіт управи відчитав книговодець м-р М. В. Копців. Денний торг у звітовому році сягав пересічно 120 зол. У 1938 р. виплачено на добродійні цілі 231.55 зол., чистий зиск у 1938 р. 869.76 зол. Управа відбула 5 засідань. Звіт Контрольної Комісії склав дир. В. Садовський, який ствердив правильну господарку та висловив побажання, щоб усі товари купувати в українців. По річевій дискусії, в якій забирали голос інсп. І. Логінський, д-р Дольницький, О. Нагірний, О. Кульчицька, Ів. Цогла, Ірина Івасеків та В. Роїк, загальні Збори затвердили біланс та ухвалили одноголосно абсолюторію. При розділі зисків ухвалено на добродійні ціли: а) Просвіта, Львів 10 зол., б) Просвіта Сколе 20 зол., в) чит. „Просвіти" Сколе-Гірка 10 зол., г) Український Захист, Сколе 20 зол., ґ) церква Сколе 30 зол., д) Р. Ш. Львів 20 зол., е) Р. Ш. Сколе 10 зол., є) УКТОДІ Львів 20 зол., ж) воєнні вдови 25 зол., з) С. Українок Сколе 20 зол. До запасного фонду крім повної квоти з торгів з нечленами (288.07) призначено ще 150.59 зол. Членам кооперативи ухвалено товаровий зворот у висоті 1%. По оживленій дискусії (І. Логінський, Д. Вандрівська, П. Гребеник, М. Притулякова, О. Кульчицька, В. Садовський, д-р Дольницький, О. Терлецький, О. Нагірний, В. Роїк) збори вибрали двох нових членів Н. Ради та затвердили прелімінар. По різних внесках і запитах загальні збори скінчилися в год. 18.30.

Нарада „Рідної Школи" у Скольому. 22. березня ц. р. в год. 12. відбулася у Скольому рідношкільна нарада, яку відкрив заступник голови о. М. Притуляк, що привитав представників 12 кружків з округи (на всіх 20), представив труднощі у праці та виясгив, чому не прибув на нараду відпоручник Головної Управи Р. Ш. зі Львова. З черги урядовець та організатор Кружка п. А. Шукатка обговорив в обширному рефераті всі справи, що цікавлять рідношкільних діячів, подав пляни праці і візвав до інтенсивної праці, не зважаючи на перешкоди. Справу дитячих садків зреферувала основно п. Дарія Заяцівна. Організаційно-пропагандивні справи обговорив о. М. Притуляк. Опісля виявилася широка дискусія. Дискутанти ствердкували, що умовини праці дуже тяжкі (головно в горішній частині Сколівщини), але всі будуть працювати для „Р. Ш." з повною посвятою. Нараду закінчив промовою о. М. Притуляк.

Інтролігаторський курс. Не зважаючи на тяжкі умовини, скільська філія „Просвіти" успішно працює. За доволі короткий час (2 місяці) перевела в цілій окрузі загальні збори всіх читалень, повела акцію за господарсько-купецькою дисципліною та перевела люстрацію в більшости читалень. Велика заслуга в такій інтенсивній праці припадає організаторові філії, енергійному п. Михайлові Данилкову, з ініціятиви якого відбувся у днях 21.—25. III. інтролігаторський курс. У курсі взяло участь 17 кандидатів. Виклади поділено на теоретичні і практичні, що відбувалися від год. 2.30 до 12. та 14—16. Теоретичну частину виповнили основні реферати про повстання книжки, історичний її розвиток, вплив книжки на людину, бібліотеку та її діловодство, що їх виголосили, крім організатора, ще бібліотекар філії М. В. Дольницький та урядовець Р. Ш. п. А. Шукатка. Практичну частину (зшивання, обрізування, прасування, малювання хребтів книжки) перевів зі знанням предмету п. Володимир Бутковський. Користь з курсу велика.

Реферат. П. Гр. Хитра відчитав дня 26. березня ц. р. на сходинах членів читальняної секції філії „Просвіти" у Скольому реферат на актуальну тему „Комунізм і сектанство". Сколе, місто з великим тартаком, наражене на агітацію комуністичних агентів, які зелюбки діють серед пролетаріяту. У Скольому є теж кількох сектантів (суботників, дослідників) і навіть є батьки, які в сектантському дусі виховують на дітей. Боротьба, що її веде молодь з комунізмом і сектантством, далеко ще не закінчена, бо маємо до діла з запеклими й очитаними ворогами національної ідеї та правдивої церкви. Додаткові пояснення о. проф. М. Притуляка оживили й доповнили цей цікавий реферат.

КОЛОМИЯ.

Загальні Збори С. У. К. і П. Дня 12. березня ц. р. відбулися загальні збори філії Союзу Українських Купців і Промисловців при участи 24-ох членів (малу фреквенцію членів треба пояснити самоуправними виборами). Зі звітів управи присутні довідалися, що філія С. У. К. і П. начислює під цю пору 120 членів, у тому 45 активних. Для наладнання праці заанґажовано організатора, в особі п. Біляка і відчинено канцелярію. Для збільшення звязку з громадянством уладила філія в січні ц. р. пропагандивний „ярмарок", що закінчився великим успіхом. У дискусії порушено цілу низку справ, що торкалися молодого купецького стану на коломийському терені. Крім цього загальні збори рішили утворити бюро фахової і правної поради та затіснити працю з Пром-Банком. Склад нового виділу такий: інж. Ст. Гевик-Березовський — голова; Марак В., Цісик М., м-р Пригродський, Шафранюк М., Мельничук М. і Гнілак М. (Печеніжин) — члени виділу; пп. Дрогомирецький (Березів Н.) і Грабовецький (Печеніжин) — заступники членів виділу. До Контрольної Комісії ввійшли пп.: інж. Дм. Кузик, Кузик П. та А. Микитин. ел.

—o—

Листування Редакції.

Вл. Авторів, що надіслали нам матеріяли про самоуправні вибори з Жовківщини, Городеччини, Косівщини, Турчанщини, Ярославщини, Дрогобиччини, Рогатинщини та Брідщини, повідомляємо, що з незалежних від нас причин цих матеріялів тепер не можемо використати.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Понеділок 3. 4. год. 6. веч. „То більше як кохання“.

Вівторок 4. 4. год. 7.30 Симф. концерт.

Середа 5. 4. год. 7.30 „Маскарада“.

Театр Розмаїтостей.

Вівторок 4. 4. год. 7. „Утекла мені перепілонька“.

Середа 5, четвер 6, пятниця 7 і субота 8. 4. вистав нема.

Український Театр ім. І. Котляревського.

ЛЬВІВ: саля Новостей, вул. Сонячна 28 (Колізей):

3. 4. Цариця Грузії.

4. 4. Циганське кохання.

Початок вистав у год. 20 (8 веч.). Білети вже можна набувати в Союзному Базарі.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора)

САМБІР:

3. 4. Хам.

4. 4. Казка старого млина.

На Великодні Свята театр загостить до Дрогобича.

КІНА.

АМПІР: „Два суперники“ (Клярк Гейбл, Мирна Льой).

АПОЛЬЬО: „Білий мурин“.

АТЛЯНТИК: „Морські орли“.

БАЙКА: „Історія одної ночі“ і додатки

БАЛТИК: „Індія говорить“.

ВАНДА: „Ню-Йорк—Сан Франціско“, „Артильовий“.

ГРАЖИНА: „Сигнали“.

ЕВРОПА: „Гунга-Дін“.

КАСІНО: „Великий вальс“ із Люізою Райнер.

КОПЕРНИК: „Веселий чура“.

МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері“

МЕТРО: „Фордансерки“, „24 години кохання“.

МІРАЖ: „Арена життя“.

МУЗА: „Студент із Оксфорду“.

ПАКС: „Голгофта“ та життя і смерть Пія XI.

ПАЛЯС: „Суец“ (Льорета Йонг, Анабеля, Тирон Павер).

ПАТРІЯ: „Бурлаки над Волгою“.

РАЙ: „Молодий граф“ (Анна Ондра).

РІЯЛЬТО: „Одружилися за скоро“.

РОКСІ: „Ракетою на Марса“ і додатки.

СВІТ: „Гайді“, „Жертви великого міста“.

СВЯТОВІД: „Йошівара“, „Князь Іко“.

СТІЛЕВЕ: „Алярм“ і ревія.

ТОН: „Соловейко“ (Шерлі Темпль), „Астрольог“.

УТІХА: „Пригоди Робін Гуда“.

ХИМЕРА: „Нанон“ з Ерною Зак

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Світова виставa в Шікаго в 1932 р.“

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Понеділок, 3. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Як песичок перемінився в ріку, гутірка для дітей, 11.15 Сальонова музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 13.00 Для купців і ремесників: Купець і його професійна організація. Безпроцентовий кредит у торговлі та ремеслі, 13.30 Шопен, авд. для гімназій, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Для молоді: Грецький міт: „Химера“ з муз. ілюстр., 15.30 Сальон. орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Наук. хроніка: Біольогія, 16.35 Найгарніші квартети віденських клясиків, у вик. смичк. квартету, 17.20 Актуальна гутірка, 17.30 Біла людина в Африці, 17.45 Флетові твори з супр. форт., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Інститут етнографії й етнольогії при унів. І. К., 18.20 Актуальність, 18.30 „Ля Мадія“ („Благословення хліба“) ораторія Е. Одлоне, 19.00 Вояцька авд., 19.30 Концерт легкої музики, орх., пісеньки, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Форт. рецитал Шарі Гір (Мадярщина), 21.30 Великопісна гутірка, 21.45 Е. Гріг: „Скрипкова соната ц-моль оп. 45“ вик. С. Рахманінов, пл., 22.12 Спортові льокальні вістки, 22.15 Каналізаційна мережа Львова, 22.30 У великопіснім настрою, 22.55 Огляд преси, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Вівторок, 4. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Орх., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Легенда про глиняні дзбанки і глиняні пташки Ісуса Христа, з муз., 11.25 Настроєві пісеньки, пл., 11.56 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Серед жінок: Моди, італійські пісні, сопран, форт., **14.30 Поет смутку та радощів (у 60-ліття уродин О. Олеся), виголосить в українській мові м-р Я. Семчишин,** 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Мій кухар, опов. для дітей, 15.15 Техн. скрипька, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Фін.-господарські актуалії, 16.30 „Під хрестом“ вок. концерт, 16.45 Життя великих пристаней: Суец, 16.55 Органовий рецитал, 17.25 За полярним кругом, 17.35 З піснею по краю, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Божі Гроби у Львові, 18.15 Для села: Що треба знати про сераделю, восп. хвилина, 18.30 Для робітників, 19.00 Концерт легкої музики, орх., тенор, сопран, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Симф. концерт, 22.00 Великопісна гутірка, 22.15 Віол., форт., скрипка, 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Середа, 5. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 „Турулі, король карпатської пущі“ та мельодії і пісеньки для дітей, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 15.00 Класична музика, орх., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Діточі пісеньки, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.06 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа, 16.35 Камер. концерт, 17.00 Військовий відчит, 17.15 Авдиція, 17.19 Великопісний концерт: смичк. орх., хор, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Про зайчика у великодніх писанках, авд. для дітей, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Кооперація чи приватна торговля, 19.00 Орх., арфа, спів, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенівський концерт, 21.30 Великопісна гутірка, 21.45 Органовий рецитал, 22.25 Христова постать (із Вечорів над Леманом), 22.55 Інформаційна авдиція, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Понеділок, 3. квітня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт. БІЛГОРОД 18.20 Нар. музика, 18.50 Скрипка, 20.00 Опера, БРЕСЛЯВ 20.10 „Віденська кров“ оп. І. Штравса, БУДАПЕШТ 19.00 Спів, 20.00 Віол. рецитал В. Мазачураті, 22.00 Циг. музика, 22.40 Комунікати в ріжних мовах, ВІДЕНЬ 18.20 Гутірка про Буенос Айрес, **19.50 Українські вістки**, 20.10 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.15 Весняні пісні, 22.20 Політ. огляд, ЛЬОНДОН 18.00 Для дітей, 19.00 Військ. орх., 20.15 Комунікат в німецькій мові, 21.00 „Трубадур“ оп. Вердія, МІЛЯНО 21.00 Орх., 22.15 Комедія, опісля розр. музика, РАДІО ПАРІ 18.05 Форт., 21.30 Вечір опер, РИМ 21.00 Розр. музика, пісеньки, 22.15 Концерт тріо, СОФІЯ 18.45 Спів.

Вівторок, 4. квітня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 19.45 Веч. гомін, 20.10 Симфонія ч. 5, 21.20 Дута орх., БІЛГОРОД 18.20 Скрипка, 18.50 Нар. музика, 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 20.30 Концерт естонської музики, 22.40 Комунікати в ріжних мовах, ВІДЕНЬ 17.10 Розр. музика, 19.00 Соната на скр. і форт. ф-дур Бетовена 19.50 **Українські вістки**, 21.00 Симф. концерт, 22.35 Легка і танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Діточі пісні, 18.20 Квартет, 19.15 Життя села у пісні, 20.15 Форт. дует, акордеон, саксофон, ЛІЛЬ 20.00 Дрібні форт. твори, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 20.15 Німецький комунікат, 21.05 Фантазія ф-моль Шуберта, РАДІО ПАРІ 18.05 Віол., РЕНН 21.30 „Пісня кохання“ оп. Шуберта-Берте, РИМ 17.15 Давня музика, 21.00 „Маргеріта да Кортона“ оп. Л. Рефіче, СОФІЯ 19.30 Камер. музика, 20.00 Хор.

Середа, 5. квітня 1939.

БЕРЛІН 19.45 Вечірній гомін, 21.00 Пісні й танки у вик. хору і орх., БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00 Нар. пісні, 22.15 Спів, БРЮСЕЛЯ ФР. 21.00 „Останній вальс“ оп. Оск. Штравса, БУДАПЕШТ 18.15 Циг. музика, 19.30 „Христос“ орат. Ліста, 22.40 Комунікати в чужих мовах, ВІДЕНЬ 16.00 Розр. концерт, 18.20 Сольо на цитрі, **19.50 Українські вістки**, 22.30 22.30 Розр. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 12.00 Концерт військ. орх., 18.30 Соната д-моль на скр. і форт. Брамса, 20.10 З далекого світа, репортаж, ЛЯҐТІ 18.20 Популярна музика, ЛІЛЬ 21.30 Вечір опер, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 21.00 „Зиґфрид“ оп. Вагнера, ПАРІ ПТТ 19.05 Пісні, 19.30 Легка музика, РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика, 19.15 Форт., РИМ 17.15 Форт., 19.10 Арабські мельодії, СОФІЯ 19.15 Хор, СТОКГОЛЬМ 20.30 „Парсіфаль“ оп. Вагнера, II. дія.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, 31 березня 1939

1 кг. масла дес. бльок. в опак.	зол. 3.45
1 кг. масла дес. бочк. в опак.	зол. 3.50
1 л. молока	зол. 0.17—0.18
1 кг. мещь	зол. 1.10

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 мм одношпальтовий в тексті і послівах	зол. 0.60
1 мм одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденції по	зол. 0.15
купно, продаж, виміни і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	[illegible]
Остання сторінка 1/2	[illegible]
Остання сторінка 1/4	[illegible]
Остання сторінка 1/8	[illegible]

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło“, Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.